

A9-0224/2022

28.7.2022

JELENTÉS

az alapvető jogok helyzetéről az Európai Unióban 2020-ban és 2021-ben
(2021/2186(INI))

Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság

Előadó: Juan Fernando López Aguilar

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
KISEBBSÉGI VÉLEMÉNY	34
VÉLEMÉNY A PETÍCIÓS BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL.....	35
INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL	47
NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN.....	48

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az alapvető jogok helyzetéről az Európai Unióban 2020-ban és 2021-ben (2021/2186(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre (EUSZ), különösen annak 2. cikkére, amely kimondja, hogy az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ),
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára, különösen annak 2. cikke (1) bekezdésére, valamint 20. és 21. cikkére,
- tekintettel az újságírók és más médiszakemberek védelmének, biztonságának és szerepvállalásának az Európai Unióban történő biztosításáról szóló, 2021. szeptember 16-i (EU) 2021/1534 bizottsági ajánlásra¹,
- tekintettel az „Inkluzívabb és védelmezőbb Európa: az uniós bűncselekmények listájának kibővítése a gyűlöletbeszéddel és a gyűlölet-bűncselekményekkel” című, 2021. december 9-i bizottsági közleményre (COM(2021)0777),
- tekintettel „Az egyenlőségközpontú Unió: a 2020-2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia” című, 2020. március 5-i bizottsági közleményre (COM(2020) 0152),
- tekintettel „Az áldozatok jogairól szóló uniós stratégia (2020–2025)” című, 2020. június 24-i bizottsági közleményre (COM(2020)0258),
- tekintettel az „Egyenlőségközpontú Unió: az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló stratégia (2020–2025)” című, 2020. november 12-i bizottsági közleményre (COM(2020)0698),
- tekintettel az Uniónak az LMBTIQ-szabadság zónájává való nyilvánításáról szóló, 2021. március 11-i állásfoglalására²,
- tekintettel „A szexuális és reprodukciós egészség és jogok helyzete az EU-ban a nők egészségével összefüggésben” című, 2021. június 24-i állásfoglalására³,
- tekintettel az uniós jog és az LMBTIQ-személyek jogainak a magyar Országgyűlés által elfogadott jogszabályváltozások következtében Magyarországon történő megsértéséről

¹ HL L 331., 2021.9.20., 8. o.

² HL C 474., 2021.11.24., 140. o.

³ HL C 81., 2022.2.18., 43. o.

szóló, 2021. július 8-i állásfoglalására⁴,

- tekintettel az LMBTIQ-személyek Unión belüli jogairól szóló, 2021. szeptember 14-i állásfoglalására⁵,
- tekintettel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, 2020. október 7-i állásfoglalására⁶,
- tekintettel az LMBTI-személyekkel szembeni nyilvános megkülönböztetésről és gyűlöletbeszédéről, többek között az LMBTI-mentes övezetekről szóló, 2019. december 18-i állásfoglalására⁷,
- tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottsága Frontexet ellenőrző munkacsoportjának a Frontexet érintő, az alapvető jogok állítólagos megsértésével kapcsolatos tényfeltáró vizsgálatról szóló, 2021. július 14-i bizottsági jelentésében foglalt ajánlásaira,
- tekintettel a Régiók Bizottságának az „Egyenlőségközpontú Unió: az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló stratégia (2020-2025)” című, 2021. október 14-i véleményére⁸,
- tekintettel az Európa Tanács Helyi Regionális Hatóságok Kongresszusának aktuális ügyekkel foglalkozó bizottságában folytatott vitára és az azt követő, „A helyi önkormányzatok szerepe az LMBTIQ-személyek lengyelországi helyzete és jogai tekintetében” című, 2021. május 17-i, valamint „Az LMBTIQ-személyek védelme az LMBTIQ-ellenes gyűlöletbeszéd és megkülönböztetés terjedésével összefüggésben: A helyi és regionális önkormányzatok szerepe” című, 2021. június 17-i jelentésére,
- tekintettel Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének jelentéseire, különösen a 2020. és 2021. évi alapjogi jelentéseire,
- tekintettel „Az Alapjogi Charta EU-n belüli alkalmazásának megerősítésére irányuló stratégia” című, 2020. december 2-i bizottsági közleményre (COM(2020)0711),
- tekintettel „Az alapvető jogok védelme a digitális korban – 2021. évi éves jelentés az Európai Unió Alapjogi Chartájának alkalmazásáról” című, 2021. december 10-i bizottsági jelentésre (COM(2021)0819),
- tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
- tekintettel a Petíciós Bizottság véleményére,
- tekintettel az Állampolgári jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére (A9-0224/2022),

⁴ HL C 99., 2022.3.1., 218. o.

⁵ HL C 117., 2022.3.11., 2. o.

⁶ HL C 395., 2021.9.29., 2. o.

⁷ HL C 255., 2021.6.29., 7. o.

⁸ HL C 61., 2022.2.4., 36. o.

- A. mivel az EUSZ 2. cikke értelmében az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul; mivel az EUSZ 2. cikkében foglalt értékeket az uniós intézményeknek és az egyes tagállamoknak valamennyi szakpolitikájukban tiszteletben kell tartaniuk; mivel a Szerződések értelmében a Bizottság a Parlamenttel és a Tanáccsal együtt felelős a jogállamiság mint az Unió alapvető értéke tiszteletben tartásának, valamint az uniós jog, értékek és elvek tiszteletben tartásának és teljesítésének biztosításáért;
- B. mivel az EUMSZ 151. cikke hivatkozik az alapvető szociális jogokra, például az Európai Szociális Chartában meghatározottakra; mivel az Unió még mindig nem csatlakozott az emberi jogok európai egyezményéhez, az EUSZ 6. cikkének (2) bekezdése szerinti kötelezettsége ellenére sem;
- C. mivel 2020-ban és 2021-ben a Covid19-világjárvány elleni küzdelem érdekében hozott korlátozó intézkedések az alapvető jogok széles körét érintették, például a mozgás és a gyülekezéshez szabadságához való jogot, a magán- és családi élethez, többek között a személyes adatok védelméhez való jogot, valamint az oktatáshoz, a munkához és a szociális biztonsághoz való jogot; mivel a világjárvány az élet minden területén súlyosította a meglévő kihívásokat és egyenlőtlenségeket, különösen a kiszolgáltatott csoportokat érintve, és fokozta a rasszista incidensek számát;
- D. mivel az egyenlő bánásmóddhoz és a megkülönböztetésmentességhez való jog az EUSZ 2. cikkében és 3. cikkének (3) bekezdésében, az EUMSZ 8., 10., 19. és 157. cikkében, valamint az Alapjogi Charta 21. és 23. cikkében foglalt alapvető jog;
- E. mivel a „roma emberek” kifejezés magában foglalja a roma, káló, mánus, lovári, rissende, beás, domari, kalderás és szintó háttérrel rendelkező összes személyt és gyermeket; mivel a roma emberek új fogalom meghatározása jobb a tekintetben, hogy a cigányként megbélyegzett, azonban ilyen etnikai háttérrel nem rendelkező személyeket, például az egyiptomiakat, az askálikat és az utazókat is magában foglalja; mivel a roma közösségek továbbra is a legsérülékenyebb és legelnyomottabb csoportok az EU-ban;
- F. mivel az egészségügyi válságot gyakran ürügyként használták fel a kisebbségek, többek között a migránsok, a bevándorlói háttérrel rendelkezők és a roma emberek megtámadására, akik már korábban is faji és etnikai megkülönböztetésnek, gyűlöletbeszédnek és gyűlölet-bűncselekményeknek voltak kitéve; mivel a roma nők és gyermekek – akik gyakran a megkülönböztetés többszörös vagy interszekcionális formáinak vannak kitéve – a leginkább fenyegetett csoportok és egyének közé tartoznak a tagállamokban, valamint a csatlakozó és tagjelölt országokban, mivel az általános népességen belül még súlyosabb akadályokkal szembesülnek, mint a roma férfiak, és gyakran szegény, vidéki vagy városi – gyakran informális – telepeken élnek, ahol korlátozott az oktatáshoz, a munkához és az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés, nem biztosított a higiéniai létesítményekhez vagy a tiszta vízhez való hozzáférés, alacsonyabb a várható élettartam, és ezt a helyzetet a Covid19-világjárvány tovább súlyosította;
- G. mivel az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága 2022. május 20-án ajánlást fogadott el a gyűlöletbeszéd elleni küzdelemről, amely nem kötelező erejű iránymutatásokat ad a

jelenség kezeléséhez; mivel a gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelemmel foglalkozó, újonnan létrehozott szakértői bizottság kapta feladatául, hogy 2023 végéig elkészítse a Miniszteri Bizottság gyűlölet-bűncselekményekről szóló ajánlástervezetét;

- H. mivel néhány tagállamban szándékosan célba vették egyes kisebbségi csoportok jogait, ami máshol is lendületet kapott, ahogy azt a nők és az LMBTIQ-személyek jogainak visszaszorítása is bizonyítja; mivel ezek olyan szándékos stratégiák, amelyek célja az EUSZ 2. cikkében foglalt alapvető uniós jogok védelmének gyengítése; mivel az Európa Tanács Helyi és Regionális Önkormányzatok Kongresszusa állásfoglalást fogadott el, amelyben emlékeztet a helyi önkormányzatoknak az LMBTIQ-személyek jogainak védelmével kapcsolatos felelősségére, és felkérte őket, hogy nevezzenek ki egy „egyenlőséggel és sokféleséggel foglalkozó helyi szakértőt”; mivel a Régiók Bizottsága számos javaslatot tett a helyi és regionális önkormányzatoknak az LMBTIQ-személyek hátrányos megkülönböztetésének megelőzésében és védelmében játszott aktív szerepére vonatkozóan;
- I. mivel a Covid19 miatti lezárások alatt az LMBTIQ-személyek, különösen a fiatalok az LMBTIQ-személyekkel szembeni hátrányos megkülönböztetés miatt az átlagosnál magasabb arányú családon belüli erőszaknak és nemi alapú erőszaknak voltak kitéve; mivel az LMBTIQ-személyek fokozottan kiszolgáltatottak a hajléktalanságnak, és ezt a helyzetet a Covid19 miatti lezárások tovább súlyosbították;
- J. mivel a tömegtájékoztatás szabadsága a működő demokrácia és a jogállamiság egyik pillére és garanciája; mivel a tömegtájékoztatás szabadsága, pluralizmusa és függetlensége, valamint az újságírók biztonsága alapvető elemei a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságához való jognak, és elengedhetetlenek az EU és tagállamai demokratikus működéséhez; mivel az állami hatóságoknak olyan jogi és szabályozási keretet kell elfogadniuk, amely előmozdítja a szabad, független és sokszínű tömegtájékoztatás fejlődését; mivel egyes tagállamokban továbbra is fokozódnak a prominens politikusok és közéleti személyiségek, köztük kormánytagok részéről az újságírókkal – különösen az oknyomozó újságírókkal – szembeni online zaklatások, fenyegetések és perek; mivel számos tagállam vonatkozásában érkeztek bejelentések a médiába való politikai beavatkozás eseteiről; mivel az újságírók továbbra is akadályokba ütköznek a nyilvános információkhoz és dokumentumokhoz való hozzáférés terén;
- K. mivel az újságíróknak a munkájuk miatti kriminalizálása különösen súlyos kérdés; mivel az újságírókat nem szabad rágalalmazásért bebörtönözni vagy börtönbüntetéssel fenyegetni; mivel nem helyénvaló, hogy a tagállamok büntetőjogi szankciókat szabjanak ki média-bűncselekmények miatt, kivéve azokat az eseteket, amikor más alapvető jogok súlyosan sérültek, és a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy ezeket a szankciókat ne alkalmazzák diszkriminatív vagy önkényes módon az újságírókkal szemben;
- L. mivel napvilágra került, hogy több ország, köztük a tagállamok is használták újságírókkal, politikusokkal és más szereplőkkel szemben a Pegasus kémsoftvert, ami rendkívül riasztó, és a jelek szerint igazolja azt a veszélyt, hogy a megfigyelési technológiákkal való visszaélés aláássa az emberi jogokat és a demokráciát;

- M. mivel a visszaélések bejelentése alapvető eleme a véleménynyilvánítás szabadságának, és elengedhetetlen szerepet játszik a törvénysértések feltárásában és bejelentésében, valamint a demokratikus elszámoltathatóság és az átláthatóság megszilárdításában; mivel a visszaélések bejelentése a szervezett bűnözés elleni küzdelem, továbbá a köz- és magánszektorbeli korrupció eseteinek kivizsgálása, azonosítása és nyilvánosságra hozatala szempontjából kulcsfontosságú információforrásnak számít; mivel a visszaélést bejelentő személyek megfelelő uniós, nemzeti és nemzetközi szintű védelme, valamint a visszaélést bejelentő személyek társadalomban betöltött fontos szerepének elismerése előfeltétele e szerep hatékonysága biztosításának;
- N. mivel néhány tagállam még nem hajtotta végre az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv⁹ valamennyi követelményét, különösen a nemzeti médiapiaci szabályozó szervek függetlenségére vonatkozókat;
- O. mivel a Parlament 2021. június 24-én átfogó állásfoglalást fogadott el a szexuális és reprodukciós egészségről és jogokról, amely ismerteti az ezzel kapcsolatos, tagállami szintű elképzeléseit; mivel az állásfoglalás elismeri a hiányosságokat, üdvözli az előrehaladást és rengeteg javaslatot tesz annak biztosítására, hogy mindenki hozzáférjen a menstruációs termékekhez, az átfogó szexuális oktatáshoz, a modern fogamzásgátláshoz mint a nemek közötti egyenlőségre irányuló stratégiához, a biztonságos és legális reprodukív ellátáshoz, a termékenységi kezelésekhöz való hozzáféréshez, valamint az anyasághoz, a terhességhez és a szüléshez kapcsolódó gondozáshoz;
- P. mivel az Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének a nők elleni erőszakról szóló felmérése szerint a partnerkapcsolati erőszak áldozatai csak a legsúlyosabb esetek 14%-át jelentik be a rendőrségnek, és a női áldozatok kétharmada szisztematikusan nem jelenti be az erőszakot a hatóságoknak félelemből vagy az áldozatok jogaival kapcsolatos információk hiánya miatt vagy azon általános meggyőződés miatt, hogy a partnerkapcsolati erőszak magánügy, amelyet nem kell a nyilvánosság elé tárni;
- Q. mivel a nemi alapú erőszak az alapvető emberi jogok súlyos megsértése, és jelentősen akadályozza a nemek közötti egyenlőség elérését a társadalomban; mivel a nőket és lányokat továbbra aránytalanul nagy mértékben sújtja a nemi alapú erőszak, ideértve többek között a szexuális erőszakot, a zaklatást, a női nemi szervek megcsönkítését, valamint a családon belüli erőszakot és a partnerkapcsolati erőszakot; mivel ezek az erőszakos cselekmények nyilvános és magánjellegűek is lehetnek;
- R. mivel a nemi alapú online erőszak jelensége egyre gyakoribb, mivel az EU-ban a 18 és 29 év közötti nők egyötöde számolt be arról, hogy online szexuális zaklatás áldozata lett; mivel a digitális köztérnek mindenki, így a nők és lányok számára is biztonságos környezetet kell biztosítani; mivel az online környezetben is fel kell számolni a büntetlenséget; mivel a Parlament két saját kezdeményezésű jogalkotási jelentésben felszólította a Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatokat a nemi alapú erőszak és az online erőszak elleni küzdelemről, valamint a nemi alapú erőszak felvételéről az

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/13/EU irányelve (2010. március 10.) a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról (HL L 95., 2010.4.15., 1. o.).

EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésében felsorolt bűncselekményi területek közé;

- S. mivel számos tagállamban a Covid19-világjárvány alatt bevezetett lezárások és a közösségi kontaktusok korlátozására irányuló intézkedések a partnerkapcsolati erőszak, a lelki erőszak, a kényszerítésen alapuló kontroll és az online erőszak előfordulási gyakoriságának és intenzitásának exponenciális növekedésével, valamint a családon belüli erőszak áldozatai általi segélyhívások számának 60%-os növekedésével párosultak; mivel az otthontartózkodás előírása és a nemi alapú erőszak „árnyékjárványának” riasztó terjedése miatt a nők és a gyermekek nehezen jutottak hozzá a hatékony védelemhez, a támogató szolgáltatásokhoz és az igazságszolgáltatáshoz, és világossá vált, hogy a támogatási források és struktúrák nem elégségesek, és az áldozatok csak korlátozott mértékben férnek hozzá a támogató szolgáltatásokhoz, sokuk számára pedig nem biztosított megfelelő és kellő időben rendelkezésre álló védelem; mivel a tagállamoknak meg kell osztaniuk az áldozatok időben történő és hozzáférhető segítésére irányuló konkrét intézkedésekkel kapcsolatos bevált gyakorlatokat, például a vészhelyzeti sms-rendszerek vagy a gyógyszerárakban és szupermarketekben kialakított, segítségkérésre szolgáló kapcsolattartó pontok létrehozását; mivel a jelenség elterjedtsége ellenére az EU-ban az áldozatok, családjuk, barátai, ismerősei és szomszédaik különböző okokból még mindig csak kevés esetben jelentik be a nőkkel szembeni partnerkapcsolati erőszakot, különösen a Covid19-világjárvány idején; mivel jelentős hiány mutatkozik átfogó, összehasonlítható és nemek szerint lebontott adatokból, ami megnehezíti a válság hatásának teljes körű értékelését;
- T. mivel továbbra is előfordul, hogy a tagállamokban is megsértik a gyermekek jogait erőszak, bántalmazás, kizsákmányolás, szegénység, társadalmi kirekesztés és valláson, fogyatékoságon, nemen, szexuális identitáson, életkoron, etnikai hovatartozáson, migrációs vagy tartózkodási státuszon alapuló megkülönböztetés eredményeként; mivel az EU területén élő 18 éven aluli gyermekek 25%-át fenyegeti a szegénység vagy társadalmi kirekesztés veszélye; mivel a szegénység megfosztja a gyermekeket az oktatási lehetőségektől, a gondozástól, az egészségügyi ellátástól, a megfelelő ételmezéstől és lakhatástól, a családi támogatástól, valamint az erőszakkal szembeni védelemtől, ami életük egészére kihathat; mivel Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége rámutatott, hogy a gyermekszegénység elleni küzdelem az alapvető jogok és jogi kötelezettségek körébe is tartozik; mivel a gyermekek jogainak előmozdítása az uniós politikák és az Alapjogi Charta egyik kifejezett célja, és az Alapjogi Charta megköveteli, hogy az EU minden fellépésénél elsődleges szempontként vegyék figyelembe a gyermekek mindenek felett álló érdekeit;
- U. mivel a Covid19-világjárvány Uniószerre példátlan terhet rótt a gyermekekre és a családokra, különösen azokra, akik már amúgy is hátrányos helyzetben voltak gazdasági vagy társadalmi szempontból; mivel a hátrányos társadalmi-gazdasági háttérű gyermekek gyakran nem rendelkeztek megfelelő informatikai felszereléssel, internet-hozzáféréssel, valamint megfelelő munkakörnyezettel és munkakörülményekkel, ami a világjárvány idején tovább súlyosbította a meglévő tanulási egyenlőtlenségeket; mivel a Covid19-világjárvány és az arra válaszul hozott intézkedések megnövelték annak kockázatát, hogy a gyermekek erőszaknak legyenek kitéve, ideértve a gyermekek technológia által elősegített szexuális kizsákmányolását és zaklatását; mivel bár kevesebb menedéjog iránti kérelmet nyújtottak be gyermekek, a gyermekek befogadásának feltételei számos tagállamban továbbra sem megfelelőek;

- V. mivel a Charta 47. cikke szerint a hatékony jogorvoslathoz való alapvető joghoz „független” bírósághoz való hozzáférés szükséges; mivel az igazságszolgáltatás politikai befolyásolása vagy ellenőrzése, valamint az egyes bírák függetlenségét gátló hasonló akadályok több alkalommal azt eredményezték, hogy az igazságszolgáltatás nem tudta betölteni független ellenőrző szerepét a végrehajtó és törvényhozó hatalmi ág általi önkényes hatalomgyakorlása tekintetében; mivel egy eredményes, független és pártatlan igazságszolgáltatási rendszer elengedhetetlen a jogállamiság biztosításához, valamint az unióbeli polgárok alapvető jogainak és polgári szabadságjogainak védelméhez;
- W. mivel a Covid19-világjárvány rámutatott arra, hogy nem sikerült kezelni az előzetes letartóztatásban lévő személyek helyzetét; mivel az előzetes letartóztatásnak a Covid19-világjárvány idején történő alkalmazásával kapcsolatos gyakorlatok tagállamonként eltérőek voltak, a bírósági meghallgatások és vizsgálatok késedelme miatt több tagállamban is hosszabb ideig tartottak az előzetes letartóztatások; mivel a szabadságuktól megfosztott személyek jobban ki voltak téve a Covid19-világjárványnak, mint a lakosság, hiszen hosszú ideig zárt körülmények között éltek; mivel a bíróságok bezárása és/vagy a meghallgatások és a vizsgálatok késedelme zavart és bizonytalanságot okozott a gyanúsítottak, különösen a fogva tartott személyek számára, akiknek alig vagy egyáltalán nem volt elképzelésük arról, hogy mikor kerül sor tárgyalásukra, és még mennyi ideig tartják fogva őket;
- X. mivel a nemzetközi jog megerősíti, hogy senki sem tartható őrizetben pusztán azért, mert menedékkérő; mivel ezért a fogva tartást csak végső megoldásként és kizárólag indokolt okból kifolyólag lehet alkalmazni; mivel a de jure és a de facto hontalan személyek jogállásának vagy személyi iratainak hiánya azzal a kockázattal jár, hogy határozatlan ideig fogva tartják őket, ami a nemzetközi jog szerint jogellenes;
- Y. mivel az áldozatok jogairól szóló uniós stratégiának (2020–2025) keretét kell biztosítani a jogi és társadalmi büntetlenség megelőzésére irányuló fellépésnek, növelve valamennyi uniós polgár biztonságát és alapvető jogainak védelmét;
- Z. mivel a biológiai sokféleség és az ökosziszterek megőrzése alapvető fontosságú az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens fejlődés szempontjából, mivel a 2021–2030-as időszak az ökoszisztéma-helyreállítás ENSZ-évtizede; mivel a Bizottság bejelentette, hogy több hónappal el kellett halasztani a környezetvédelemmel kapcsolatos kulcsfontosságú jogalkotási kezdeményezések, többek között a természet helyreállításáról szóló kiemelt jogszabály elfogadását; mivel az európai zöld megállapodás célja az EU természeti tőkéjének védelme, megőrzése és fejlesztése, valamint a polgárai egészségének és jóllétének védelme a környezettel összefüggő kockázatokkal és hatásokkal szemben; mivel számos javasolt jogalkotási kezdeményezés pozitív hatással lesz a környezetvédelem szintjére a Charta 37. cikkében foglaltaknak megfelelően;

Jogállamiság és alapvető jogok

1. hangsúlyozza, hogy a jogállamiság a demokrácia sarokköve, fenntartja a hatalmi ágak szétválasztását, biztosítja az elszámoltathatóságot, hozzájárul a közintézményekbe vetett bizalomhoz és garantálja a jogszerűség, jogbiztonság, a végrehajtó hatalom önkényes

jellegének tilalma, a bírói függetlenség, a pártatlanság, valamint a törvény előtti egyenlőség elveit; hangsúlyozza, hogy a jogállamiság és a bírói függetlenség kritikus fontosságúak annak érdekében, hogy a polgárok gyakorolhassák alapvető jogukat és szabadságukat;

2. megismétli, hogy a jogállamiság, a tömegtájékoztatás szabadsága és sokszínűsége és a korrupció elleni hatékony küzdelem társadalmaink alapját képezik, és az EU alapvető jogokat érintő alapvető értékei; sajnálattal állapítja meg azonban, hogy ezen elvek megsértése néhány tagállamban állandósult, és komoly fenyegetést jelent az uniós források tisztességes, jogszerű és pártatlan elosztására nézve;
3. úgy véli, hogy a jogállamiság szorosan kapcsolódik a demokrácia és az alapvető jogok tiszteletben tartásához, és kiemeli, hogy ezen értékek bármelyikének romlása támadást jelent az EUSZ-ben meghatározott uniós pillérek ellen; megismétli az arra irányuló számos felhívását, hogy a Bizottság éves jogállamisági jelentéseinek hatályát terjesszék ki az EUSZ 2. cikke szerinti valamennyi értékre annak érdekében, hogy átfogó képet nyújtsanak az összes tagállam helyzetéről; felhívja a Bizottságot, hogy a jogállamiság, a demokrácia és az alapvető jogok elvei megsértésének kezelése érdekében használjon fel minden rendelkezésére álló eszközt, ideértve a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszer keretében előírt eljárást is;
4. határozottan elítéli a jogállamiság elveinek egyes tagállamokban tapasztalható súlyos megsértését, amely komoly veszélyt jelent az alapvető jogokkal és szabadságokkal kapcsolatban; úgy véli, hogy egyes esetekben ezek a jogsértések rendszerszintűek; hangsúlyozza a jogállamiság romlása, valamint az alapvető jogok megsértése közötti összefüggést, mint például az igazságszolgáltatás területén elkövetett jogsértések, az újságírók és a szabad média elleni támadások, ideértve a tüntetések során és az EU határainál a bűnüldöző hatóságok által alkalmazott túlzott erőszakot, a fogvatartottak számára biztosítandó garanciák és jogszerű eljárás hiánya, a politikai szereplők általi gyűlöletkeltés, a tömeges megfigyelésre és a lehallgatott adatok széles körű gyűjtésére vonatkozó hatósági hatáskörök növekedése, valamint külföldi finanszírozásuk vagy vallási hovatartozásuk miatt a civil társadalmi szervezetekre vonatkozó korlátozások; elítéli továbbá egyes tagállamok kormányainak azon erőfeszítéseit, amelyek gyengítik a hatalmi ágak szétválasztását és az igazságszolgáltatás függetlenségét; mély aggodalmát fejezi ki különösen azon döntések miatt, amelyek megkérdőjelezzik az európai jog elsőbbségét, továbbá felszólítja a Bizottságot, hogy minden elérhető eszközt használjon fel az ilyen támadások elleni fellépéshez;
5. hangsúlyozza, hogy az EUSZ 2. cikke értelmében az EU egy jogállamiságon alapuló unió, és hogy az uniós jogszabályok végrehajtása alapvető fontosságú annak biztosításához, hogy a polgárok megfelelően élhessenek alapvető jogaikkal; sajnálja e tekintetben, hogy a Bizottság kevésbé használta ki jogérvényesítési eszköztárát, nevezetesen egyre kevesebb kötelezettségszegési eljárást kezdeményez; ezért megjegyzi, hogy az uniós polgároknak egyre gyakrabban kell pert indítaniuk, hogy elérjék alapvető jogaik érvényesülését; felhívja a Bizottságot, hogy a Chartában foglalt jogokkal kapcsolatos stratégiai perek pénzügyi támogatására szolgáló külön alap létrehozásával támogassa ezeket a pereket;
6. hangsúlyozza, hogy a számos állásfoglalása és jelentése, valamint az Európai Unió

Bírósága (EUB) és az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) által 2020-ban és 2021-ben indított számos kötelezettségszegési eljárás és meghozott határozat ellenére az Európai Unióban a jogállamiság helyzete tovább romlik; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság képtelen megfelelően reagálni a Parlamentnek a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal kapcsolatban több tagállamban fennálló helyzet miatti számos aggályára; hangsúlyozza, hogy átfogó módon nyomon kell követni és biztosítani kell az EUSZ 2. cikkében foglalt valamennyi érték tiszteletben tartását; felhívja a Bizottságot, hogy a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus részeként építse be az átfogó nyomon követést a demokráciáról, a jogállamiságról és az alapvető jogokról szóló éves jelentésbe;

7. hangsúlyozza, hogy mind nemzeti, mind uniós szinten alapvető fontosságú a bírósági ítéletek végrehajtása, és elítéli, hogy az érintett hatóságok nem tartják be az EUB és a nemzeti bíróságok ítéleteit; hangsúlyozza, hogy az EUB ítéleteit időben és a lehető leghamarabb végre kell hajtani, összhangban a Szerződésekkel, különös tekintettel azokra az ítéletekre, amelyek célja a nem, fajon, bőrszínen, etnikai vagy társadalmi származáson, genetikai jellemzőkön, nyelven, valláson vagy meggyőződésen, politikai vagy más véleményen, nemzeti kisebbséghez tartozáson, vagyoni helyzeten, születésen, fogyatékosságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés megakadályozása;
8. megismétli, hogy a korrupció komoly veszélyt jelent a demokráciára, a jogállamiságra és a minden polgárral szembeni tisztességes bánásmódra; hangsúlyozza a korrupció és az alapvető jogok megsértése közötti összefüggést számos olyan területen, mint például az igazságszolgáltatás függetlensége, a tömegtájékoztatás szabadsága és az újságírók és a visszaélést bejelentő személyek véleménynyilvánítási szabadsága, az idegenrendészeti fogdák, a szociális jogok gyakorlásának lehetősége, valamint az emberkereskedelem; felhívja az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy határozottan vegyék fel a harcot a korrupció ellen, és dolgozzanak ki hatékony eszközöket a korrupció megelőzésére, leküzdésére és szankcionálására, valamint a csalás elleni küzdelemre, továbbá a közpénzek felhasználásának rendszeres ellenőrzésére; felszólítja a Bizottságot, hogy haladéktalanul kezdje újra éves korrupcióellenes monitoringját és jelentéstételét, valamennyi uniós intézmény és tagállam tekintetében;
9. hangsúlyozza, hogy az oligarchikus struktúrákkal szembeni tétlenség és laza megközelítés, valamint a jogállamiság rendszerszintű megsértése gyengíti az egész Európai Uniót és aláássa polgárai bizalmát; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy az adófizetők pénze soha ne kerüljön az EU közös értékeit veszélyeztetők zsebébe;
10. hangsúlyozza, hogy a hatáskörök koncentrációját és az alapvető jogoktól való eltéréseket eredményező szükséghelyzeti intézkedések növelték a korrupció kockázatát; felhívja a tagállamokat az arra irányuló erőfeszítéseik fokozására, hogy a korrupció elleni küzdelemhez szükséges megfelelő jogszabályokat és intézményi kereteket hatékonyan alkalmazzák a gyakorlatban, és hogy a kormányok átláthatóan és elszámoltathatóan járjanak el; ennek kapcsán felhívja a tagállamokat, hogy a világjárvánnyal kapcsolatos korrupciós kockázatok megelőzése érdekében szorosan kövessék az Európa Tanács Korrupció Elleni Államok Csoportjának (GRECO) 2020-ban kiadott iránymutatásait;

11. sajnálja, hogy egyes tagállamokban az igazságszolgáltatás függetlenségével és az ügyészségek autonómiájával kapcsolatos strukturális problémák aláássák a polgárok igazságszolgáltatáshoz való hozzáférését, és negatív hatással vannak jogaikra és szabadságaikra; emlékeztet arra, hogy a valamely tagállamban tapasztalható jogállamisági hiányosságok az Unió egészére hatást gyakorolnak, és az EU-ban élő valamennyi személy jogait érintik; felhívja a tagállamokat és az uniós intézményeket, hogy védjék meg a bírákat és ügyészeket a politikai támadásokkal és minden olyan kísérlettel szemben, amely a nyomás alá helyezésükre, és így a munkájuk aláásására irányul;
12. hangsúlyozza, hogy a Charta 47. cikke szerint a hatékony jogorvoslathoz való alapvető joghoz szükséges a független bírósághoz való hozzáférés; megjegyzi, hogy a nemzeti alkotmánybíróságok és egyes politikusok egyre nagyobb kihívást jelentenek; kitart amellett, hogy a tagállamoknak teljes mértékben meg kell felelniük az uniós és a nemzetközi jognak, valamint az EUB és az EJEB ítéleteinek, beleértve azokat is, amelyek az igazságszolgáltatás függetlenségével kapcsolatosak; elítéli, hogy több tagállam, köztük Lengyelország és Magyarország nem tart be számos uniós jogszabályt és európai bírósági ítéletet; felhívja a tagállamokat, hogy tartsák tiszteletben az EUB és az EJEB kulcsfontosságú szerepét, és hajtsák végre azok ítéleteit;
13. ismételten elítéli a lengyel kormányt bíráló bírák büntetőeljárás alá vonásának és zaklatásának gyakorlatát; felhívja a lengyel kormányt, hogy az EUB ítéleteivel összhangban hajtsa végre a bírói fegyelmi rendszer mélyreható reformját, és vegye vissza azokat a bírákat, akiket a Legfelsőbb Bíróság jogellenes fegyelmi tanácsa tisztségéből eltávolított, beleértve azokat a bírákat is, akik továbbra is akadályoztatva vannak abban, hogy ítélkezzenek, annak ellenére, hogy a bírósági tanács sikeresen fellebbezett a felfüggesztésük ellen; felhívja a lengyel hatóságokat, hogy tegyenek eleget az EUB és az EJEB különböző ítéleteinek az illegitim „alkotmánybíróság” és a Legfelsőbb Bíróság fegyelmi tanácsának összetételével és szervezetével kapcsolatban, annak érdekében, hogy azok megfeleljenek a bírói függetlenség normáinak, amelyek mellett Lengyelország elkötelezte magát;
14. üdvözli a Bizottság által Magyarország és Lengyelország ellen a 2021. júliusi kötelezettségszegési eljárási csomag keretében az LMBTIQ-személyek emberi jogainak tiszteletben tartásával és az uniós jog megsértésével kapcsolatban kezdeményezett kötelezettségszegési eljárásokat, amely az első alkalom, hogy a Bizottság kifejezetten e személyek jogainak védelme érdekében kezdeményezett kötelezettségszegési eljárást; tudomásul veszi a Bizottságnak a magyar kormányhoz intézett, indokolással ellátott véleményét az „LMBTIQ-ellenes törvényről”, valamint a kormány válaszát, és felhívja a Bizottságot, hogy a kötelezettségszegési eljárás következő lépéseként terjessze az ügyet az EUB elé; tudomásul veszi a Fővárosi Törvényszék határozatát, amely megsemmisíti Magyarországon a gyermekkönyvekben nyilatkozat elhelyezésére vonatkozó kötelezettséget, és felhívja a Bizottságot, hogy a kötelezettségszegés további szükséges lépéseinek értékelése érdekében kövesse nyomon az ügy alakulását; aggódalmát fejezi ki a lengyel „LMBT-mentes” övezetekkel kapcsolatos kötelezettségi eljárás nyomon követésének elmaradása, valamint a lengyel hatóságok őszinte együttműködésének hiánya miatt, és felhívja a Bizottságot, hogy küldjön indokolással ellátott véleményt a lengyel kormánynak;

15. megjegyzi, hogy 2021 októberében a Parlament az EUMSZ 265. cikke alapján keresetet indított az EUB előtt a Bizottság ellen amiatt, hogy mulasztást követett el és nem alkalmazta a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendeletet¹⁰, amit 2021-ben két állásfoglalásban kért tőle, és amit a Bizottság időhúzási kísérlete és nem kielégítő válaszai előztek meg; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság 2021 végéig még nem válaszolt a Parlamentnek a rendelet 6. cikke (1) bekezdésének alkalmazására vonatkozó felhívására, és csak információkat kért Magyarországtól és Lengyelországtól;
16. megismétli álláspontját a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelettel kapcsolatban, amely 2021. január 1-jén lépett hatályba és teljes egészében közvetlenül alkalmazandó az Európai Unióban és valamennyi tagállamában az uniós költségvetésből származó valamennyi pénzeszköz tekintetében, beleértve az azóta a NextGenerationEU 800 milliárd EUR összegű ideiglenes Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközén keresztül elkülönített forrásokat is; emlékeztet, hogy a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet világosan meghatározza a jogállamiság fogalmát, amelyet az Unió többi értékének – többek között az alapvető jogok és a megkülönböztetés tilalma – összefüggésében kell értelmezni; úgy véli, hogy a kisebbségek elleni államilag támogatott hátrányos megkülönböztetés közvetlenül befolyásolja azt, hogy a tagállamok mely projektekre kívánnak uniós pénzt fordítani, ezért közvetlenül érinti az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét; felhívja a Bizottságot, hogy haladéktalanul indítsa el a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében előírt eljárást;
17. emlékeztet, hogy még nem érkezett megfelelő válasz a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozására irányuló parlamenti kezdeményezésre, amelyet egy, a Parlament, a Bizottság és a Tanács közötti intézményközi megállapodás szabályozna; felkéri a Bizottságot és a Tanácsot, hogy az EUMSZ 295. cikkével összhangban haladéktalanul kezdjenek tárgyalásokat a Parlamenttel egy intézményközi megállapodásról;
18. elismeri a civil társadalmi szervezetek kulcsfontosságú szerepét az EUSZ 2. cikkében és az Alapjogi Chartában foglalt uniós értékek előmozdításában és védelmében; hangsúlyozza, hogy ezek kulcsfontosságú hozzájárulást jelentenek a jogállamiság elveinek tiszteletben tartásához a tagállamokban, lehetőséget nyújtva a kiszolgáltatott és marginalizált embereknek véleményük kifejezésére, és biztosítva a kulcsfontosságú szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést; elismeri, hogy az egészséges civil társadalmi tér a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok előfeltétele; hangsúlyozza, hogy az Uniónak ezért helyi, regionális, nemzeti és európai szinten el kell köteleznie magát a civil társadalmi tér megőrzése és előmozdítása mellett, többek között egy erre irányuló külön stratégia elfogadása révén;
19. üdvözli a hatékony, független és teljes mértékben működőképes Európai Ügyészség gyors felállítását az Európai Unióban a csalások elleni küzdelem erősítése érdekében; kiemeli az uniós intézmények, a tagállamok, az Európai Csalás Elleni Hivatal és az Európai Ügyészség közti együttműködés támogatásának és megerősítésének jelentőségét;

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2020/2092 rendelete (2020. december 16.) az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről (HL L 433 I., 2020.12.22., 1. o.).

20. emlékeztet arra, hogy a Covid19-világjárvány, különösen annak korai szakaszában, Unió-szerte a mozgás és a munkavégzés szabadságának súlyos megsértésével, valamint a munka- és életkörülmények romlásával járt, többek között az időnymunkások és a határ menti ingázók számára; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák az alapvető jogok világjárványból eredő korlátozásainak feloldását, amint azt a népegészségügyi helyzet lehetővé teszi, és hogy minden jog és szabadság teljes mértékben helyreálljon;
21. kiemeli, hogy a jogállamiság tekintetében különböző időszakokban számos tagállamban tapasztalható visszaesés a hatóságok különböző szintjein: a végrehajtási szinttől, ahol például állami szükséghelyzet idején gyorsított eljárásban fogadnak el jogszabályokat, egészen a helyi szintig, ahol ez többek között a rendőri hatóságok által széles körben elkövetett visszaélésekben nyilvánul meg; emlékeztet arra, hogy a mérlegelési jogkör gyakorlását bírósági vagy más független felülvizsgálatokkal kell ellenőrizni, és a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeknek világosnak és könnyen hozzáférhetőnek kell lenniük, különösen visszaélések esetén, beleértve az ombudsman igénybevételét vagy a peren kívüli eljárás más formájához való hozzáférést is; felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak létre mechanizmusokat a mérlegelési jogkörrel való visszaélés megelőzésére, orvoslására és szankcionálására, és fűzzenek megfelelő indokolást a döntéseikhez, különösen akkor, ha azok az egyének jogait érintik;
22. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Covid19-világjárvány és az arra adott válaszok példátlan hatást gyakoroltak a bíróságok működésére és a védelemhez való jog gyakorlásának képességére, mivel az ügyvédek ügyfelekkel való konzultációs képessége jelentősen korlátozott volt; hangsúlyozza, hogy a rendőrörsökre és a bíróságokra való bejutást szigorúan korlátozták, és számos bírósági meghallgatást elhalasztottak vagy az online térbe költöztettek; hangsúlyozza, hogy ezek az intézkedések súlyos következményekkel jártak a letartóztatott, büntetőeljárás alá vont vagy fogva tartott személyek tisztességes eljáráshoz való jogának gyakorlására;
23. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány nem mentesíti a bűnüldöző hatóságokat azon kötelezettségük alól, hogy gondosan mérlegeljék a szóban forgó érdekeket, és hatáskörüket az emberi jogi kötelezettségeiknek megfelelő módon gyakorolják; emlékeztet arra, hogy amennyiben a rendőri tevékenységgel és az erőszak alkalmazásával kapcsolatban emberi jogi jogsértések történtek, a tagállamoknak gyors, alapos, hatékony és független vizsgálatokat kell lefolytatniuk, és biztosítaniuk kell, hogy minden felelőst tisztességes bírósági eljárás keretében vonjanak felelősségre;
24. aggodalmát fejezi ki a Covid19-válság fogva tartottakra gyakorolt hatása miatt; hangsúlyozza, hogy néhány tagállam intézkedéseket fogadott el a börtönpopulációk csökkentése érdekében, de gyakran csak ideiglenes jelleggel; hangsúlyozza, hogy az EU régóta fennálló válsággal küzd a börtönök túlszűfolttsága miatt, amelynek fő oka az előzetes letartóztatás túlzott alkalmazása¹¹; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az előzetes letartóztatásban lévők körében egyre nagyobbak a mentális egészségi problémák; emlékeztet arra, hogy a jogilag ártatlan személyek előzetes letartóztatásban tartása csak kivételes végső eszközként fogadható el, és felhívja a tagállamokat, hogy korlátozzák az előzetes letartóztatás alkalmazását, és vizsgálják meg annak alternatíváit; hangsúlyozza, hogy az előzetes letartóztatásra vonatkozó uniós normákra van szükség,

¹¹ Fair Trials, „Europe: Increase in pre-trial detention rates erodes rule of law” (Európa: Az előzetes letartóztatások arányának növekedése erodálja a jogállamiságot), 2021. április 28.

amelyeknek meg kell határozniuk az előzetes letartóztatás elrendelése előtt szükséges minimális büntetést, hogy a kiskorú elkövetők mentesüljenek; úgy véli, hogy az egyéneket nem szabad a jogszabályi korlátot meghaladó ideig tárgyalásra várva börtönben tartani, és hogy az ügyeket észszerű időn belül bíróság elé kell vinni; felhívja a Bizottságot, hogy javasoljon minimumszabályokat a börtönkörülményekre és a fogva tartási körülményekre az EU-ban;

Az egyenlő bánásmóddhoz való jog

25. aggodalommal hangsúlyozza, hogy továbbra is előfordulnak olyan megkülönböztető gyakorlatok, amelyek nemet, fajon, bőrszínen, etnikai vagy társadalmi származáson, genetikai tulajdonságon, nyelven, valláson vagy meggyőződésen, politikai vagy más véleményen, nemzeti kisebbséghez tartozáson, vagyoni helyzeten, születésen, fogyatékoságon, életkoron, szexuális irányultságon és nemi identitáson alapulnak; felhívja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő az ilyen megkülönböztetés felszámolására irányuló közpolitikákat, és biztosítsa a rasszizmus és az idegengyűlölet elleni küzdelemről szóló 2008/913/IB tanácsi kerethatározat¹² megfelelő és teljes körű végrehajtását; úgy véli, hogy a Bizottságnak kötelezettségszegési eljárást kell indítania azon tagállamokkal szemben, amelyek ezt elmulasztják;
26. kiemeli, hogy Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének az alapvető jogokról szóló éves jelentései számos tagállam diszkriminatív intézményi gyakorlatokat, politikákat és jogszabályokat alkalmaz; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a megkülönböztetésellenes jogszabályok teljes körű végrehajtását és érvényre juttatását, indítsanak kötelezettségi eljárásokat azon tagállamok ellen, amelyek nem ültetik át vagy nem hajtják végre teljes mértékben az uniós megkülönböztetésellenes jogszabályokat, és fokozzák azokat az intézkedéseket, amelyek célja az intézményi megkülönböztetés megelőzése, különösen a bűnüldöző szervek és az igazságszolgáltatási rendszer részéről, amely súlyosabb hatást gyakorolhat a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportokból származó egyénekre; emlékeztet arra, hogy a megkülönböztetéssel szembeni védelmet sürgősen ki kell terjeszteni a foglalkoztatáson túlra is, horizontális és interszekcionális megközelítés révén; sürgeti a Bizottságot és a Tanácsot, hogy további késedelem és a normák lazítása nélkül oldják fel az egyenlő bánásmódról szóló irányelv útjában álló akadályokat;
27. hangsúlyozza, hogy Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének az alapvető jogokról szóló 2021. évi jelentése szerint a tagállamoknak jelentősen javítaniuk kell a faji egyenlőségről szóló irányelv¹³ teljes körű és helyes alkalmazására irányuló intézkedéseik és intézményi rendelkezéseik hatékonyságát, különösen azáltal, hogy növelik az egyenlőséggel foglalkozó szervek függetlenségét annak biztosítása révén, hogy megfelelő felhatalmazással és forrásokkal rendelkezzenek az uniós megkülönböztetésmentességi jogszabályokban rájuk ruházott feladatok hatékony ellátásához;
28. sürgeti a Bizottságot, hogy a rasszizmus elleni küzdelem érdekében fokozza

¹² A Tanács 2008/913/IB kerethatározata (2008. november 28.) a rasszizmus és az idegengyűlölet egyes formái és megnyilvánulásai elleni, büntetőjogi eszközökkel történő küzdelemről (HL L 328., 2008.12.6., 55. o.).

¹³ A Tanács 2000/43/EK irányelve (2000. június 29.) a személyek közötti, faji- vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról (HL L 180., 2000.7.19., 22. o.).

erőfeszítéseit, többek között ambiciózus jogszabályok előterjesztésével; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy biztosítsa a 2020–2025 közötti időszakra szóló rasszizmus elleni uniós cselekvési terv¹⁴ megfelelő nyomon követését, és vezessen be hatékony nyomon követési és értékelési mechanizmusokat az előrehaladás mérésére;

29. üdvözli, hogy a Bizottság kinevezett egy áldozatjogi koordinátort, elfogadta az áldozatok jogaira vonatkozó első stratégiáját, és létrehozott egy, az áldozatok jogaival foglalkozó platformot; hangsúlyozza azonban, hogy számos tagállamban továbbra is kihívást jelentett az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévő áldozatok számára, valamint az igazságszolgáltatás függetlensége;
30. felszólít az uniós és nemzeti esélyegyenlőségi politikákra vonatkozó együttműködés és koordináció általános érvényesítését szolgáló mechanizmus létrehozására, amely biztosítja, hogy a politikák felülvizsgálata és elfogadása során figyelembe vegyék a megkülönböztetés valamennyi formáját, különösen az interszekcionális megkülönböztetést, többek között az egyenlőségre vonatkozó hatásvizsgálatok révén, rendszeres és átlátható módon, egyértelmű céloknak és határidőknek megfelelően, bizonyítékok alapján és teljesítménymutatók alkalmazásával; kéri, hogy alakítsanak ki szoros együttműködést az érintett érdekelt felekkel, a támogató szervezetekkel, közösségekkel és a hátrányos megkülönböztetéssel szembesülő személyekkel, ugyanakkor biztosítsanak megfelelő forrásokat a fellépéshez és a nyomonkövetési intézkedésekhez is;
31. elítéli az LMBTIQ-személyek elleni támadások számának növekedését, és sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy hozzanak intézkedéseket e támadások megszüntetésére és az LMBTIQ-személyek tényleges egyenlőségének biztosítására minden területen;
32. elítéli az egyes uniós kormányok által alkalmazott azon megközelítést, hogy gyorsított eljárás keretében, nyilvános konzultáció mellőzésével fogadnak el jogszabályokat, kivételes esetekben akár alkotmánymódosításokat is olyan diszkriminatív politikák – például a kifejezetten az LMBTIQ-személyekre vonatkozó rendelkezések – legitimizálására, amelyek egyébként nem lennének törvénybe iktathatók; megállapítja, hogy a magyar alkotmányban eszközölt módosítások, valamint az Országgyűlés által 2021 júniusában elfogadott „LMBTIQ-ellenes” törvényjavaslat kirívó példák az egyenlő bánásmódhoz való jog és a megkülönböztetésmentesség elvének megsértésére; üdvözli, hogy 18 tagállam tett közzé a magyar gyermekvédelmi törvény LMBT-ellenes módosításait elítélő közös nyilatkozatot; üdvözli 16 tagállam ismételt nyilatkozatát az LMBTIQ-személyekkel szembeni megkülönböztetés elleni küzdelem támogatásáról; hangsúlyozza, hogy az európai projekt előmozdítása kétségtelenül magában foglalja a tolerancia, az elfogadás, a megkülönböztetésmentesség és az egyenlő bánásmód előmozdítását;
33. aggodalmát fejezi ki azokkal a jelentésekkel kapcsolatosan, amelyek EU-szerte a roma emberekkel szembeni túlzott erőszakról, rendőri brutalitásról és visszaélésekről számolnak be, összhangban Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének 2020-ban közzétett megállapításaival, amelyekből az is kiderült, hogy a roma embereknek

¹⁴ A Bizottság 2020. szeptember 18-i közleménye: Egyenlőségközpontú Unió: az EU rasszizmus elleni cselekvési terve a 2020–2025-ös időszakra (COM(2020)0565).

kiterjedt szegénységet, nem megfelelő életkörülményeket, rossz egészségi állapotot, a munkaerőpiacról való kirekesztést és zaklatást kell elszenvedniük; elítéli a továbbra is fennálló társadalmi kirekesztést és cigányellenességet, amelyek a roma emberek aránytalan kriminalizálásához vezetnek, és felszólítja a Bizottságot, hogy terjesszen elő hatékonyabb jogszabályokat és konkrét szakpolitikai intézkedéseket az ilyen incidensek megelőzése és az áldozatoknak való igazságszolgáltatás érdekében, ugyanakkor a cigányellenesség elleni küzdelmet helyezze az uniós szakpolitikák középpontjába;

34. sajnálja, hogy az EU-ban élő roma emberek jelentős része még mindig marginalizált telepeken, rendkívül bizonytalan körülmények között és nagyon rossz társadalmi-gazdasági környezetben él, és gyakran nem jut tiszta ivóvízhez, villamos energiához, biztonságos és megfelelő lakhatáshoz, oktatáshoz, foglalkoztatáshoz, egészségügyi ellátáshoz, valamint a szennyvízelvezetés és hulladékgyűjtés sincs biztosítva számukra; emlékeztet arra, hogy a romatelepeken uralkodó helyzet egyértelműen sérti az emberi jogokat és az alapvető jogokat, és súlyos következményekkel jár, különösen a roma gyermekek számára; sürgeti a tagállamokat, hogy kövessék a romák egyenlőségéről, társadalmi befogadásáról és részvételéről szóló tanácsi ajánlást¹⁵, valamint a 2020–2030-as időszakra szóló, a romák egyenlőségének, társadalmi befogadásának és részvételének előmozdítását célzó uniós stratégiai keretrendszer¹⁶, és e célból teljes mértékben használják ki az uniós és nemzeti finanszírozást; felhívja a Bizottságot, hogy fokozza a tagállamok által elért eredmények nyomon követését, és ennek megfelelően tegyen további lépéseket;
35. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az iskolákban a kisebbségi csoportokhoz tartozó gyermekek elkülönítésének gyakorlata továbbra is jelentős probléma Európában; hangsúlyozza, hogy az ilyen gyakorlatok gyakran onnan fakadnak, hogy ezeket a gyermekeket társadalmi vagy személyes körülményeik alapján tévesen értelmi fogyatékosnak diagnosztizálják; felhívja a tagállamokat, hogy erősítsék inkluzív politikáikat az ilyen – szándékos vagy nem szándékos – diszkriminatív gyakorlatok megelőzése érdekében, és vezessenek be felügyeleti mechanizmusokat a diagnosztikai döntések felülvizsgálata és szükség esetén visszavonása érdekében;
36. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a szociális és jogvédelemmel foglalkozó szervezeteknek a marginalizált roma közösségekben élő gyermekekkel és a szociális gyámsággal kapcsolatos megfelelő bevonását annak érdekében, hogy a gyermekek megkapják a jólétükhöz és fejlődésükhöz szükséges védelmet és gondoskodást, tiszteletben tartva legfőbb érdekeiket, és hogy vezessenek be a marginalizált roma közösségek eltérő igényeihez igazított eljárásokat annak érdekében, hogy feladataikat ugyanúgy végezzék, mint a többségi lakosság gyermekei esetében;
37. kiemeli, hogy a romák egyenlőségének, társadalmi befogadásának és részvételének előmozdítását célzó új uniós stratégiai keretrendszer ambiciózus célokat tűz ki hét kulcsfontosságú területen: megkülönböztetésmentesség, befogadás, részvétel, oktatás, foglalkoztatás, egészségügy és lakhatás, valamint egy erősebb nyomonkövetési keretként szolgál, amely az előrehaladás nyomon követésére számos számszerűsíthető

¹⁵ A Tanács ajánlása (2021. március 12.) a romák egyenlőségéről, társadalmi befogadásáról és részvételéről (HL C 93., 2021.3.19., p. 1.).

¹⁶ A Bizottság 2020. október 7-i közleménye: Egyenlőségközpontú Unió: a romák egyenlőségének, társadalmi befogadásának és részvételének előmozdítását célzó uniós stratégiai keretrendszer (COM(2020)0620).

és mérhető célt határoz meg; sürgeti a Bizottságot, hogy biztosítsa a stratégia és az előrehaladás megfelelő nyomon követését; sürgeti továbbá a Bizottságot és a tagállamokat, hogy érvényesítsék a faji vagy etnikai profilalkotás tilalmát a bűnüldözés, a terrorizmus elleni intézkedések és a bevándorlási ellenőrzések terén, valamint a rendőrségi erőszak tilalmát, és biztosítsák az elszámoltathatóságot;

38. aggodalmát fejezi ki a terrorizmus és a terrorizmus elleni politikák miatt, amelyek megkülönböztetéshez és ellenségeskedéshez vezethettek bizonyos csoportokkal szemben, ideértve a színesbőrű közösségeket, a muszlim közösségeket, valamint a rasszizmus elleni mozgalmakat, aktivistákat és szervezeteket is; sajnálja, hogy néhány esetben ezek a politikák magukban foglalják a politikai, vallási és egyéb diskurzusok delegitimálását, bűncselekménnyé nyilvánítását vagy bűncselekménnyé nyilvánításának kísérletét, ami diszkriminatív bűnüldözési gyakorlatokat, például faji és vallási profilalkotást és szélesebb körű társadalmi hatásokat, például öncenzúrát és a civil társadalom mozgásterének szűkülését eredményezheti;
39. üdvözli a Bizottság azon határozatát, hogy az áldozatok jogairól szóló uniós stratégia (2020–2025) részeként nyilvános konzultációt szervez a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról szóló 2012/29/EU irányelv¹⁷ aktualizálásáról azzal a céllal, hogy hatékonyan fokozza az áldozatoknak, köztük a terrorizmus áldozatainak nyújtott segítséget és védelmet, és elismerje méltóságuk megőrzésének fontosságát; felhívja az érintett intézményeket, hogy nyújtsanak biztosítékokat az áldozatok megalázásából és az áldozatokról alkotott kép ellen a támadóhoz kapcsolódó társadalmi közegből érkező támadásokból eredő későbbi viktimizáció megelőzésére;
40. ismételten felhívja az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy kezeljék hatékonyan az olyan kihívásokat, mint a gyermekek szexuális kizsákmányolása, a gyermekpornográfia, a kísérő nélküli migráns gyermekek védelme, az intézményben élő fogyatékos gyermekek helyzete, a családon belüli erőszakot és munkahelyi kizsákmányolást elszenvedett gyermekek védelme és az eltűnt gyermekek;
41. üdvözli, hogy a Bizottság figyelembe vette a Parlament ajánlásait, és a 2021–2030-as időszakra ambiciózus stratégiát fogadott el a fogyatékossgal élő személyek jogairól¹⁸; megerősíti, hogy a javasolt intézkedések végrehajtása és a nemzeti intézkedések továbbfejlesztése alapvető jelentőséggel bír annak biztosítása szempontjából, hogy a fogyatékossgal élő személyek ne kerüljenek hátrányos helyzetbe és ne szenvedjenek el hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatás, az oktatás és a társadalmi befogadás terén, és hogy a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezményben foglalt jogaik teljes mértékben garantáltak legyenek;
42. mély aggodalmát fejezi ki különösen a Covid19-világjárvány, valamint a gyűlöletbeszéd és a gyűlölet-bűncselekmények következtében növekvő szegénység és társadalmi kirekesztés miatt; további aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a világjárvány különös

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/29/EK irányelve (2012. október 25.) a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról (HL L 315., 2012.11.14., 57. o.).

¹⁸ A Bizottság 2021. március 3-i közleménye: Egyenlőségközpontú Unió: Stratégia a fogyatékossgal élő személyek jogainak érvényre juttatásáért (2021–2030) (COM(2021)0101).

és példátlan nyomást gyakorolt a kiszolgáltatott helyzetben lévő egyénekre, köztük a nőkre, a faji csoportokhoz tartozó személyekre, a migránsokra és a fogyatékkal élőkre; mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Covid19-válságot egyre inkább ürügyként használták fel a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok – többek között a migránsok, a bevándorlói háttérrel rendelkezők és a roma emberek – megtámadására, akik már eleve faji és etnikai megkülönböztetésnek, gyűlöletbeszédnek és gyűlöletbűncselekményeknek vannak kitéve;

43. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány jelentős hiányosságokra világított rá a tagállamok egészségügyi, oktatási, foglalkoztatási és szociális védelmi rendszereinek kapacitását és felkészültségét illetően; szilárd meggyőződése, hogy a tagállamoknak jelentősen javítaniuk kell egészségügyi, szociális jóléti és szociális ellátórendszerüket annak biztosítása érdekében, hogy azok még válság idején is teljes körű támogatást nyújtsanak mindenkinek, különösen a kiszolgáltatottabbaknak, és ezáltal megfelelően védjék mindenki egészségügyi, gazdasági és szociális jogait;
44. sajnálja, hogy a Covid19-világjárvány aránytalanul érintette a marginalizált roma közösségeket a rossz lakhatási körülmények, a vízhez, a villamos energiához és a megfelelő higiénés körülményekhez való korlátozott hozzáférés, valamint az internethez és a megfelelő informatikai eszközökhöz való hozzáférés hiánya miatt, és ezért a fiatalabb roma emberek még inkább lemaradtak az iskolai oktatásban; különösen aggódik amiatt, hogy a Covid19-világjárvány roma emberekre gyakorolt hatása felerősítette az egyenlőtlenségeket és előítéleteket szított, ideértve a rendőrségi erőszak eseteit is; sajnálattal állapítja meg, hogy a világjárvány alatt a roma népességet számos alkalommal tették meg bűnbaknak; megjegyzi, hogy megbélyegzésnek, megkülönböztetésnek és gyűlöletbeszédnek voltak kitéve, és a vírust összekapcsolták etnikai hovatartozásukkal; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egyes média- és közösségi hálózatok a roma embereket gyakran a vírus terjedéséért felelős közegészségügyi veszélyként tüntették fel; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg a roma közösségek által elszenvedett szegénység és társadalmi kirekesztés kezelésére irányuló politikáikat, különös figyelmet fordítva a roma nők és gyermekek jogaira;
45. hangsúlyozza, hogy a lakhatás alapvető szükséglet, a lakhatáshoz való hozzáférés, különösen a lakhatási támogatás pedig alapvető jog, mivel a hajléktalan polgárok nem lehetnek teljes mértékben a társadalom részesei, és nem élhetnek minden alapvető jogukkal; felhívja a tagállamokat, hogy haladéktalanul vállalják fel a felülvizsgált Európai Szociális Charta lakhatáshoz való jogról szóló 31. cikke szerinti kötelezettségeiket; különösen aggódik amiatt, hogy a fiatalokat megfosztják a lakhatás lehetőségétől a lakásárak hatalmas növekedése miatt, különösen egyes városi területeken;
46. elismeri, hogy a szegénység is a megkülönböztetés újabb formája, amely az alapvető jogok megsértéséhez vezet, különösen azon csoportok esetében, amelyek jogai eleve a leginkább sérülhetnek, mint amilyenek a nők, a migránsok, a feketék és a színes bőrűek, az etnikai kisebbségek, az LMBTIQ-közösség és a gyermekek; kiemeli a gyermekek sajátos kiszolgáltatottságát és a szegénység rájuk, valamint testi és pszichológiai fejlődésükre gyakorolt hatását; felhívja a Bizottságot, a Tanácsot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki politikákat a szegénység csökkentésére, különös figyelmet fordítva a gyermekekre; felhívja a tagállamokat, hogy mindenki számára egyenlő feltételek

mellett biztosítsák az egészségügyi ellátáshoz, a minőségi oktatáshoz és a lakhatáshoz való hozzáférést, és vessenek véget a közszolgáltatások mérséklésének, amely a szegénység magasabb arányához és mindenekelőtt az egyenlőtlenséghez vezetett; emlékeztet arra, hogy a gazdasági és szociális jogok alapvető jogok; megismétli a Tanácshoz és a Bizottsághoz intézett felhívását, miszerint a gazdaságpolitikai javaslatok benyújtásakor figyelembe kell venni az alapvető jogokat;

47. hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak lépéseket kell tenniük a minőségi munkához való jog garantálása érdekében, amely összeegyeztethető a személyes és családi élettel és fejlődéssel, mivel ez a szegénység felszámolásának legjobb módja; elismeri, hogy ez a jog egyértelműen sérül a munkaerő kizsákmányolása és az azzal való visszaélés esetén; felhívja a tagállamokat, hogy erősítsék meg a munkaügyi ellenőrzéseket, és hozzanak intézkedéseket a munkaerővel való visszaélések felszámolására; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, milyen lépésekre van szükség ahhoz, hogy az EU csatlakozzon az Európai Szociális Chartához, és javasoljon ütemtervet e célból;
48. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a gondozási szolgáltatások bizonytalan munkakörülményei tekintetében nem történt előrelépés, ami drámai következményekkel jár azokra az idősekre nézve, akiknek szükségük van ezekre a szolgáltatásokra ahhoz, hogy méltóságteljes életet éljenek és továbbra is beilleszkedjenek a társadalomba; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák az idősekkel szembeni megkülönböztetés valamennyi formája elleni küzdelemre, valamint a szükségletek és jogaik biztosítására irányuló erőfeszítéseiket; hangsúlyozza a tevékeny idősokkal kapcsolatos kezdeményezések támogatásának fontosságát;
49. hangsúlyozza, hogy az online szolgáltatások Unió-szerte fennálló elérhetősége a teljes körű európai társadalmi befogadás egyik alapvető előfeltétele; megjegyzi, hogy az EU egyes részein és leggyakrabban a vidéki területeken még mindig nem állnak rendelkezésre jó minőségű online szolgáltatások, ami tovább növelheti az európaiak közötti egyenlőtlenségeket; arra ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gyorsítsák fel az EU digitális transzformációját, amelynek minden generáció jóllétére egyformán kell összpontosítania, és foglalkoznia kell az online biztonsággal;
50. emlékeztet annak fontosságára, hogy módszeresen gyűjtsenek kötelező és lebontott adatokat az egyenlőségre vonatkozóan, és dolgozzanak ki mutatókat a rasszizmus és a megkülönböztetés elleni uniós stratégiák előrehaladásának mérése és az azokról való jelentéstétel érdekében; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket e tekintetben; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gyűjtsenek az egyenlőségre vonatkozó adatokat faji és etnikai származás, valamint egyéb védett tulajdonságok szerinti bontásban a rasszizmus dokumentálása és olyan közpolitikák kidolgozása érdekében, amelyek valós és hatékony módon elégítik ki az érintett személyek igényeit, ugyanakkor teljes mértékben tiszteletben tartják a magánélethez való alapvető jogot, a személyes adatok védelmét és a vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályokat;

Strukturális rasszizmus

51. elismeri és elítéli a strukturális rasszizmus létezését az EU-ban, amelyet az olyan diskurzusok által fenntartott sztereotípiák okoznak, amelyek az életük minden területén

megkülönböztetést alkalmaznak az etnikai kisebbségekkel szemben; aggodalmát fejezi ki a rasszizmus és az idegengyűlölet egyéni, strukturális és intézményi formái miatt az EU-ban, valamint az arabok, a fekete-európaiak, az ázsiai származású emberek, a zsidó emberek, a muzulmánok és a roma emberek elleni növekvő megkülönböztetés miatt; sürgeti a tagállamokat, hogy vessenek véget a diszkriminatív intézményi gyakorlatoknak, politikáknak és jogszabályoknak;

52. hangsúlyozza, hogy a „Black Lives Matter” mozgalom világszerte mozgósította a társadalmakat a rasszizmus és a bűnüldöző hatóságok általi megkülönböztetés kezelésére; emlékeztet a George Floyd halálát követő, rasszizmus elleni tiltakozásokról szóló, 2020. június 19-i állásfoglalására¹⁹, amely megerősítette, hogy a „Black Lives Matter” (a feketék élete számít); ismételten támogatja a George Floyd 2020-as halálát követően az európai fővárosokban és világszerte a városokban a rasszizmus és a megkülönböztetés ellen irányuló széles körű tiltakozásokat; támogatja a tüntetők felhívását, hogy álljanak ki az elnyomás és a strukturális rasszizmus ellen Európában; üdvözli a rasszizmus elleni küzdelemmel foglalkozó uniós koordinátor 2021. májusi kinevezését, az EU rasszizmus elleni csúcstalálkozójának megszervezését, a civil társadalommal a rasszizmus elleni küzdelemről folytatott konzultáció állandó fórumának létrehozását, valamint a rasszizmus és az antiszemitizmus elleni küzdelemről szóló, 2022. március 4-i tanácsi következtetéseket; üdvözli, hogy a Bizottság a 2020-2025-ös időszakra vonatkozó, rasszizmus elleni uniós cselekvési tervében első alkalommal elismerte a strukturális rasszizmus létezését, és konkrét intézkedéseket határozott meg a rasszizmus és az etnikai alapú megkülönböztetés kezelésére az EU-ban;
53. sürgeti az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy kezeljék a strukturális rasszizmus kiváltó okait; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hajtsanak végre intézkedéseket a továbbra is fennálló strukturális egyenlőtlenségek kezelésére olyan kulcsfontosságú területeken, mint a büntető igazságszolgáltatási rendszer, az oktatás, a lakhatás, a foglalkoztatás, az egészségügy, valamint az áruk és szolgáltatások; hangsúlyozza az oktatás és a média fontos szerepét a rasszista narratívák elleni küzdelemben, valamint az előítéletek és sztereotípiák lebontásában; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a rasszizmus elleni képzést;
54. felhívja a tagállamokat, hogy 2022 végéig fogadjanak el rasszizmus elleni nemzeti cselekvési terveket, és kezeljék prioritásként az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés hiányának és a folyamatos társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségeknek a kezelésére irányuló fellépéseket többek között a lakhatás, az egészségügy, a foglalkoztatás és az oktatás területén is, és ezeket az alapvető jogok maradéktalan érvényesülése, a befogadás és az egyenlőség jelentős akadályaiként kell elismerni; kéri a Bizottságot, hogy ellenőrizze és biztosítsa e nemzeti cselekvési tervek és az uniós cselekvési terv megfelelő nyomon követését; kéri továbbá Bizottságot, hogy kövesse nyomon a tagállamokban tapasztalható rasszizmust és megkülönböztetést, és hozzon intézkedéseket ellene, többek között kötelezettségszegési eljárások indítása révén, a jogszabályok hatékony alkalmazásának előmozdítása érdekében;
55. rávilágít egyes véleményformálók, politikusok és a média erősödő rasszista és

¹⁹ HL C 362., 2021.9.8., 63. o.

idegengyűlölő nézeteire, amelyek hozzájárultak ahhoz, hogy ellenséges légkör alakuljon ki a rasszizmus ellen dolgozó szószólók és szervezetek számára; felhívja a tagállamokat, hogy teljes körűen ültessék át és alkalmazzák a rasszizmus és az idegengyűlölet egyes formái és megnyilvánulásai elleni, büntetőjogi eszközökkel történő küzdelemről szóló 2008/913/IB kerethatározatot; ösztönzi a tagállamokat, hogy hozzák meg a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a rasszista vagy idegengyűlölő indíték súlyosbító körülménynek számítson, vagy az ilyen indítékot a bíróságok a büntetések kiszabásánál figyelembe vehessék;

56. rendkívül aggasztónak tartja a szélsőjobboldali mozgalmak, különösen az újfasiszta és neonáci csoportok létét és folyamatos terjedését az EU-ban; felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak sürgős intézkedéseket e csoportok hatékony betiltása érdekében; ugyanakkor felszólít az alapítványokkal, a tagsági bázissal és különösen az e csoportok finanszírozásával kapcsolatos további kutatásokra az esetleges külföldi beavatkozás azonosítása céljából; hangsúlyozza, hogy a történelemtantervben nagyobb teret kell szentelni a különböző faji vagy etnikai ideológiákkal, például a rabszolgasággal, a gyarmatosítással vagy a fasizmussal, valamint azok formáival és eredetével kapcsolatos objektív és tényszerű tanulásnak – ideértve a tudomány visszaélészerű felhasználását igazolásukhoz, valamint következményeiket és lehetséges maradványaikat a jelenben –, hogy felvegyük a harcot ezen ideológiák ismételt felbukkanása ellen;
57. emlékeztet arra, hogy nagy figyelmet kell fordítani a digitalizációra és az új technológiákba bevezethető potenciális társadalmi előítéletekre; hangsúlyozza, hogy nem technológiai, hanem társadalmi problémaként kell kezelni a mesterséges intelligencia potenciális kockázatait, különösen a faji alapon megkülönböztetett csoportokba tartozó egyének esetében; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket annak megelőzése érdekében, hogy az új technológiák, köztük a mesterséges intelligencia fokozzák a hátrányos megkülönböztetést, a meglévő egyenlőtlenségeket és a szegénységet; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy a mesterséges intelligencia-rendszereket az átláthatóság, a megmagyarázhatóság, a méltányosság és az elszámoltathatóság elve vezérelje, és hogy végezzenek független ellenőrzéseket annak megelőzése érdekében, hogy ezek a rendszerek súlyosbítsák a rasszizmust; felhívja továbbá a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kezeljék az IKT, valamint a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika (TTMM) területén a nemek közötti és a sokszínűségbeli szakadékot, különösen az új technológiák, többek között a mesterséges intelligencia fejlesztése terén, főként a döntéshozatali pozíciókban;
58. sürgeti a tagállamokat, hogy biztosítsák a faji egyenlőségről szóló irányelv és a foglalkoztatási egyenlőségről szóló irányelv²⁰ teljes körű végrehajtását a különböző származású, etnikai vagy bőrszínű emberekkel szembeni tartós rasszizmus elleni küzdelem érdekében; elítéli, hogy a faji, etnikai, nyelvi és vallási kisebbségek továbbra is mélyen gyökerező strukturális és intézményi rasszizmussal, megkülönböztetéssel, gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlöletbeszéddel, az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés hiányával és tartós társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségekkel szembesülnek, amelyek jelentős akadályt jelentenek számukra abban, hogy az élet minden területén –

²⁰ A Tanács 2000/78/EK irányelve (2000. november 27.) a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról (HL L 303., 2000.12.2., 16. o.).

többek között a lakhatás, az oktatás, az egészségügy és a foglalkoztatás terén – uniós polgárként teljes mértékben gyakorolhassák alapvető jogaikat, és élvezhessék társadalmi befogadásukat és egyenlőségüket;

Nemi alapú erőszak, a nők jogai és az LMBTIQ+-személyek jogai

59. elítéli, hogy a nemi alapú erőszak az EU-ban az erőszak egyik legelterjedtebb formája, mivel az EU által végzett felmérések azt mutatják, hogy az Unióban minden harmadik nő – azaz összesen 62 millió nő – 15 éves kora óta elszenvedett fizikai vagy szexuális erőszakot, és a nők több mint fele (55%) elszenvedett szexuális zaklatást; rámutat, hogy a nemi alapú erőszak a megkülönböztetés egyik formája és az alapvető jogok megsértése, és a nemi sztereotípiák, a heteropatriarchális struktúrák, a hatalmi aszimmetriák, valamint a strukturális és intézményi egyenlőtlenségek eredménye; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy interszekcionális és áldozatközpontú megközelítést alkalmazzanak a nemi alapú erőszak kezelésére irányuló valamennyi szakpolitikában és intézkedésben; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák az erre irányuló erőfeszítéseiket;
60. hangsúlyozza, hogy küzdeni kell a nemi alapú erőszak minden formája ellen, valamint elő kell mozdítani a nemek közötti egyenlőséget és a nők jogait; üdvözlí a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló irányelvre irányuló 2022. március 8-i bizottsági javaslatot²¹, amely az erőszak bizonyos formáinak – többek között a beleegyezés hiányában elkövetett szexuális erőszak és az online erőszak bizonyos formái – bűncselekménnyé nyilvánításával, valamint az áldozatok védelmével, az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés javításával, az áldozatok támogatásával és a megelőzéssel kapcsolatos intézkedéseket javasol, valamint az interszekcionalitásra vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz; hangsúlyozza a nemi alapú erőszak határokon átnyúló dimenzióját, és kitarat amellett, hogy a nemi alapú erőszakot európai szinten kell kezelni; felhívja a Bizottságot, hogy a nemi alapú erőszakot vegye fel az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésében foglalt különösen súlyos bűncselekmények listájára;
61. sürgeti a Tanácsot, hogy zárja le az Európa Tanács nőkkel szembeni erőszak és kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményének (isztambuli egyezmény) megerősítését; sajnálattal állapítja meg, hogy Bulgária, Csehország, Magyarország, Lettország, Litvánia és Szlovákia még nem erősítette meg az egyezményt, és ismételten felszólítja ezeket az országokat ennek megtételére; rámutat, hogy az isztambuli egyezményt a nemi alapú erőszak felszámolásának minimumkövetelményeként kell értelmezni; határozottan elítéli a néhány tagállamban, különösen Lengyelországban arra irányulóan tett kísérleteket, hogy visszavonják az isztambuli egyezmény végrehajtása, valamint az erőszak elleni küzdelem terén már meghozott intézkedéseket, és kilépjenek az egyezményből;
62. elítéli a genderellenes és az antifeminista mozgalmak fellépéseit, amelyek módszeresen támadják a nők és az LMBTIQ+-személyek jogait; felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy uniós pénzügyi támogatásban részesülő civil társadalmi szervezetek ne mozdíthassák elő a nemi alapú megkülönböztetést; üdvözlí az LMBTIQ+-személyek egyenlőségéről szóló első uniós stratégiát, és továbbra is elítéli az LMBTIQ+-személyekkel szembeni megkülönböztetés, gyűlölet-bűncselekmények és erőszak egyre

²¹ COM(2022)0105.

gyakoribbá váló eseteit; kéri a Bizottságot, hogy biztosítsa a stratégia megfelelő nyomon követését;

63. elítéli, hogy egyes tagállamokban, különösen Lengyelországban, Szlovákiában, Horvátországban vagy Litvániában folyamatosan és tartósan támadják a nők jogait, beleértve a szexuális és reprodukzív egészségüket és jogaikat; emlékeztet arra, hogy a reprodukciós kényszer, valamint a biztonságos és legális abortusz megtagadása ugyancsak a nemi alapú erőszak egyik formája; hangsúlyozza, hogy az EJEB több alkalommal kimondta, hogy az abortuszra vonatkozó korlátozó jogszabályok és a végrehajtás hiánya sérti a nők és lányok emberi jogait és testi autonómiáját; elítéli, hogy a nők számos országban nem férnek hozzá az abortuszhoz, és elítéli, hogy Lengyelországban legalább négy nő életét vesztette az abortuszt szinte minden körülmények között tiltó rendeletek alkalmazása miatt; sürgeti a tagállamokat, hogy tegyenek hatékony lépéseket az emberi jogok és a nők jogainak ilyen jellegű megsértésének orvoslására, és hozzanak létre olyan mechanizmusokat, amelyek a jövőben megakadályozzák ezek előfordulását; felhívja a Bizottságot, hogy tekintse az abortuszt alapvető jognak, szüntesse meg a hozzáférés akadályait, és biztosítsa, hogy azt az állami egészségügyi ellátórendszerekben hajtsák végre, valamint az éves jogállamisági jelentéseiben helyezzen nagyobb hangsúlyt a szexuális és reprodukzív egészségre és jogokra;
64. határozottan elítéli a roma nők hátrányos megkülönböztetését és szegregációját az anyák számára egészségügyi szolgáltatásokat nyújtó intézményekben; üdvözli, hogy Csehország kártérítési törvényt fogadott el a kényszer- és illegális sterilizáció áldozatai számára, és megjegyzi, hogy a szlovák kormány is előrelépést tett azzal, hogy 2021-ben bocsánatot kért, de egyelőre nem nyújtottak be kártérítési törvényre irányuló javaslatot; úgy véli, hogy az egészségügyi ellátáshoz, különösen a szexuális és reprodukzív egészséghez való hozzáférés joga a nők alapvető joga, amelyet meg kell erősíteni, és amelyet semmi esetre sem szabad korlátozni vagy elvenni;
65. felhívja a tagállamokat, hogy a nem jogi elismerésének előfeltételeként tartsák tiszteletben minden ember testi autonómiáját, különösen az interszexuális nemi szervek megcsonkításának, az úgynevezett „átnevelő terápiás” gyakorlatoknak és a transznemű személyek kényszersterilizációjának betiltása révén; megismétli, hogy a nemek jogi elismerésére vonatkozó jogszabályokat a nemzetközi emberi jogi normáknak megfelelően kell elfogadni, ezáltal a nemek elismerését hozzáférhetővé, megfizethetővé, közigazgatási jellegűvé és gyorsá kell tenni, és annak az önrendelkezésen kell alapulnia;
66. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a szabad mozgás érdekében minden partnerkapcsolatot elismerjenek, beleértve az uniós polgárok nem uniós partnereit is; riasztónak tartja, hogy továbbra sem hajtják végre az EUB C-673/16. sz. *Coman és Hamilton* ügyben hozott ítéletét, amely elismeri, hogy a szabad mozgásra vonatkozó uniós jogszabályok értelmében a „házastárs” kifejezés magában foglalja az azonos nemű házastársakat is; rámutat arra, hogy panasz érkezett a Bizottsághoz egy azonos tárgyú ügygel kapcsolatban (*A.B. és K.V. kontra Románia* – 17816/21. sz. kérelem); hangsúlyozza, hogy a Bizottság tétlensége azt eredményezte, hogy a Coman és Hamilton ügy felperesei jogorvoslat érdekében az EJEB elé terjesztették az ügyet (*Coman és mások kontra Románia* – 2663/21. sz. kérelem); ismételten felhívja a

Bizottságot, hogy indítson kötelezettségszegési eljárást a Coman és Hamilton ügy végrehajtásának elmulasztása miatt;

67. üdvözli a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy 2022-ben a szülői viszony tagállamok közötti kölcsönös elismeréséről szóló rendeletre irányuló javaslatot tesz közzé, amellyel EU-szerte jogbiztonságot kíván teremteni a szivárványcsaládok számára;
68. kiemeli a nemi alapú erőszak és a családon belüli erőszak aggasztó mértékű növekedését a Covid19-világjárvány idején; üdvözli, hogy néhány nemzeti, regionális és helyi önkormányzat gyors választ adott a családon belüli erőszak áldozatainak megsegítésére irányuló intézkedések bevezetésével, mint például a segélyvonalak számának és az információmegosztásnak a növelése, kódszó-rendszerek bevezetése a gyógyszertárakban, a családon belüli erőszak és bántalmazás bejelentésének megkönnyítése érdekében az élelmiszerüzletekben felállított tanácsadó központok vagy a rejtett alkalmazások; rámutat azonban arra, hogy a túlélők számára általában nem áll rendelkezésre menedékhely vagy más biztonságos szálláslehetőség; sürgeti ezért a tagállamokat, hogy biztosítsanak megfelelő finanszírozást a meglévő menedékhelyek számára, hogy segítsék őket kapacitásaik növelésében, valamint segítsék elő a túlélők, köztük a kísérő kiskorúak számára biztosított további menedékhelyek és a biztonságos lakhatási lehetőségek létrehozását; felhívja továbbá a tagállamokat, hogy biztosítsák, hogy a túlélők számára nyújtott szolgáltatásokat alapvető fontosságúnak tekintik és azok mindig elérhetőek, továbbá, hogy azokat a rendőri erők számára nyújtott megfelelő és speciális képzés, valamint célzott igazságügyi válaszingtézkedések egészítsék ki a jövőre való felkészültség növelése céljából;
69. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a nők és lányok jogait egyre élesebben támadták, amikor egyes tagállamok megpróbálták korlátozni a szexuális és reprodukív egészséget és jogokat a Covid19-világjárványt ürügyként használva ahhoz, hogy korlátozzák az abortuszhoz, a fogamzásgátláshoz és a nőgyógyászati szolgáltatásokhoz való hozzáférést; hangsúlyozza, hogy a világjárvány ellenére néhány tagállamban kísérletet tettek a nők abortuszellátáshoz való hozzáféréseire vonatkozó meglévő jogi védelem korlátozására, többek között olyan regresszív feltételek, például a kötelező elfogult tanácsadás vagy a várakozási idők bevezetésével, amelyeknek teljesülniük kell az abortusz elvégzése előtt; elítéli különösen, hogy Szlovákiában a parlament ezen időszak alatt több mint 20 alkalommal kísérte meg az abortuszhoz való jog korlátozását; határozottan hangsúlyozza, hogy a szexuális és reprodukív egészséggel és jogokkal kapcsolatos szolgáltatásokat alapvető fontosságúnak kell tekinteni, és e szolgáltatások időérzékeny jellege miatt még globális egészségügyi vészhelyzetek esetén is rendelkezésre kell állniuk;
70. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a Covid19-válságra adott válaszingtézkedés magában foglalja a nemi dimenziót és a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezést, valamint a nemi szempontú utólagos hatásvizsgálatokat, amint azt a Bizottság 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégiája is javasolja; sürgeti az uniós intézményeket, hogy biztosítsák a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését valamennyi uniós politikában és fellépésben;

Szabadságok

71. emlékeztet arra, hogy meg kell őrizni a tömegtájékoztatás szabadságát, pluralizmusát és függetlenségét, biztosítva a média tulajdonviszonyainak átláthatóságát és a piaci koncentráció szabályozását, valamint az újságírók védelmét; úgy véli, hogy e visszaélészerű gyakorlatok megszüntetésének elősegítése érdekében nagy szükség van olyan kötelező erejű uniós szabályokra, amelyek szilárd és következetes védelmet biztosítanak a független médiának és az újságíróknak az EU-n belül az elhallgattatásukat vagy megfélemlítésüket célzó, zaklató perekkel szemben; felhívja a Bizottságot, hogy fokozza erőfeszítéseit e tekintetben, többek között javasoljon kötelezően alkalmazandó intézkedéseket, továbbá védje meg és mozdítsa elő az oknyomozó újságírás finanszírozását;
72. elítéli a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek alkalmazását, amelyeket olyan emberijog-védőknek, többek között az LMBTI-jogok védelmezőinek elhallgattatására és megfélemlítésére használnak, akik bírálják az emberi jogi visszaéléseket; hangsúlyozza, hogy a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek csupán egy a szabad és pluralista médiát fenyegető veszélyek közül, a továbbiak között említhető a kereskedelmi nyomás és kényszer, a politikai nyomás, az újságírói öncenzúra a különösen vitatott kérdésekben, az újságírók szakmai előmenetelének bizonytalansága és a rájuk nehezedő jelentős munkateher, az általuk érzett nyomás, hogy kritikátlan beszámolók révén tartsák fenn az elit forrásokhoz való hozzáférést, valamint a szakmai előmenetelük akadályozásának kilátása, ha átlépik a feltételezett, hallgatólagosan elfogadott „határt” a különösen vitatott kérdésekben, különösen a külpolitika terén; felhívja a tagállamokat a független, pluralista és szabad média védelmére és fejlesztésére; e tekintetben elítél minden olyan intézkedést, amelynek célja a kritikus média elhallgattatása, valamint a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének aláásása; hangsúlyozza, hogy sürgősen fel kell lépni az összes közéleti részvételt akadályozó stratégiai per ellen; üdvözli a Bizottság arra irányuló közelmúltbeli kezdeményezését, hogy ajánlást adjon ki az újságírók védelmének, biztonságának és szerepvállalásának az Európai Unióban történő biztosításáról; felhívja a Bizottságot, hogy késedelem nélkül készítse el a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló jogszabályt;
73. aggodalmát fejezi ki azon jelentések miatt, amelyek szerint egyes tagállamok hatóságai a Pegasus kémsoftvert politikai vagy egyéb indokolatlan célokra használták fel újságírók, politikusok, ügyvédek, civil társadalmi szereplők és más személyek elleni kémkedésre, megsértve ezzel az uniós jogot, valamint az EUSZ 2. cikkében és az Alapjogi Chartában foglalt értékeket; aggódik amiatt, hogy a Pegasust újságírók, emberi jogi aktivisták, ellenzéki személyek és ügyvédek ellen használják az EU-n belül és azon kívül; emlékeztet arra, hogy a Pegasus csak egy a sok példa közül, amikor állami szervek ártatlan polgárok ellen illegális tömeges megfigyelés céljából valamilyen programmal visszaélnék; üdvözli a Pegasusszal foglalkozó európai parlamenti vizsgálóbizottság létrehozását, amely kivizsgálja a megfigyelési eszközökkel való állítólagos visszaélést és az EUSZ 2. cikkében és az Alapjogi Chartában foglalt jogok és szabadságok állítólagos megsértésének mértékét, valamint biztosítékokat nyújt és ajánlásokat tesz;
74. kiemeli, hogy az LMBTIQ-személyek, valamint általánosabban a civil társadalom elleni lejárató kampányok elterjedtebbek azokban a tagállamokban, amelyekben a

tömegtájékoztatás szabadsága veszélyben van; határozottan elítéli a közszolgálati médiában a jelenlegi kormányt bíráló bírák, újságírók és politikusok elleni folyamatos lejárató kampányokat, többek között a kormányzati szervek, kormányzati tisztviselők, állami tulajdonú vállalatok vagy az Unióban létrehozott kormánykoalíciókkal szoros kapcsolatban álló személyek által indított, közéleti részvételt akadályozó stratégiai pereket; sürgeti a Bizottságot, hogy minden rendelkezésére álló jogalkotási és végrehajtási eszközt használjon fel a véleménynyilvánítás szabadságát veszélyeztető megfélemlítő intézkedések megakadályozására; felhívja a Bizottságot, hogy az újságírói szervezetekkel együttműködve kövesse nyomon és jelentse az újságírók elleni támadásokat, valamint a független média elhallgattatására vagy megfélemlítésére irányuló pereket, és biztosítsa a megfelelő jogorvoslathoz való hozzáférést;

75. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az újságírók biztonsága nem egyetemesen garantált; hangsúlyozza a médiapluralizmus fontosságát, valamint azt, hogy meg kell védeni az újságírókat a fenyegetésekkel és támadásokkal szemben az öncenzúra megelőzése, illetve a véleménynyilvánítás szabadságának és a tájékoztatáshoz való jognak a biztosítása, valamint az újságírói szakma védelme érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy javítsa a kormányok által hozott olyan intézkedések értékelésére szolgáló eszközöket, amelyek alááshatják az információszabadságot és a pluralizmust;
76. elítéli a tüntetések során újságírók ellen elkövetett támadásokat, letartóztatásokat és erőszakot, akiket ezzel megakadályoztak a tudósításban, és ennél fogva abban, hogy pusztán végezzék a munkájukat; mély aggodalmát fejezi ki a tüntetések során – különösen az újságírók ellen – elkövetett rendőri brutalitás miatt, és sürgeti az e cselekményekért való felelősségre vonást; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák az újságírók biztonságát és védelmét, különösen a tüntetések során;
77. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi emberi jogi jogszabályok értelmében a közegészség vagy más jogos érdekek védelme érdekében jogszerűen lehet bizonyos korlátozásokat bevezetni a békés gyülekezés szabadságára vonatkozóan, de ezeket törvényben kell előírni, és a konkrét célhoz szükségesnek és azzal arányosnak kell lenniük; mély aggodalmát fejezi ki a tüntetésekre vonatkozó néhány általános tilalom, valamint a Covid19-világjárvány idején elrendelt, tüntetésekre vonatkozó bizonyos tilalmak és korlátozások miatt, miközben más, hasonló méretű nyilvános gyűléseket továbbra sem érintenek, valamint a békés tüntetőkkel szembeni erőszak alkalmazása miatt; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a tagállamok eltérő küszöbértékeket határoztak meg az erőszak és a fegyverek bűnüldöző hatóságok általi, a közrend fenntartása érdekében történő alkalmazására vonatkozóan; felhívja a tagállamokat, hogy a véleménynyilvánítás, a gyülekezés és az egyesülés szabadságára vonatkozó korlátozó intézkedések és jogszabályok elfogadásakor védjék az alapvető jogokat, és segítsék elő egy olyan környezet létrejöttét, amelyben a kritika hozzátartozik a közérdekű kérdésekről folytatott egészséges vitához;
78. mély aggodalmát fejezi ki az újságírók, emberijog-védők és más, külföldi beavatkozásokat és dezinformációs kampányokat felfedő személyek elleni támadások, zaklatások, erőszak és fenyegetések miatt; sürgeti a tagállamokat, hogy a gyorsan növekvő dezinformációval, átverésekkel és politikai propagandával összefüggésben tanterveikbe foglaljanak bele a kritikus gondolkodás, a médiatudatosság és a digitális készségek fejlesztésére összpontosító, az életkornak megfelelő célzott tevékenységeket;

kéri, hogy helyezzenek nagyobb hangsúlyt az állampolgári ismeretek oktatására, különös tekintettel az alapvető jogokra, a demokráciára és a közügyekben való részvételre;

79. megjegyzi, hogy több tagállam helyezése is romlott a sajtószabadsággal kapcsolatos nemzetközi rangsorokban; kiemeli a közszolgálati média pótolhatatlan szerepét, és hangsúlyozza, hogy elengedhetetlen a politikai befolyástól való függetlenségük biztosítása és fenntartása; határozottan elítéli a tömegtájékoztatás szabadságát érő fenyegetéseket, köztük az újságírók és a visszaélést bejelentő személyek ellen irányuló zaklatásokat és támadásokat, a törvényben foglalt védelmük figyelmen kívül hagyását, a média „foglyul ejtését”, illetve a politikai indíttatású intézkedések végrehajtását a médiaszektorban;
80. mély aggodalmát fejezi ki a tömegtájékoztatás szabadságának további romlása miatt Magyarországon, Lengyelországban és Szlovéniában, valamint a kormánykoalíciók által a sokszínűség csökkentése és a médián belüli kritikus hangok elhallgattatása érdekében bevezetett különböző reformok miatt; aggódik továbbá amiatt, hogy nincsenek átlátható és egyértelmű elvek arra vonatkozóan, hogy egyes tagállamokban a nemzeti, regionális és helyi kormányzatok hogyan osszák el a hirdetéseket a médiaorgánumok között; mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a média gazdasági helyzete romlott a Covid19-világjárvány idején, és úgy véli, hogy konkrét intézkedéseket kell hozni a világjárvány médiaorgánumokra gyakorolt hatásának enyhítésére;
81. aggodalmát fejezi ki az olyan, kormányzatok által ellenőrzött szervek létrehozása miatt, amelyek a médiakörnyezet nagy részét irányítják, valamint a közszolgálati médiaorgánumok pártérdekek kiszolgálása érdekében történő eltérítése miatt; emlékeztet arra, hogy ahol a médiabeli tulajdonviszonyok továbbra is erősen koncentráltak – akár kormányzati, akár magántulajdonról van szó –, ott jelentős kockázat merül fel a médiatartalmakban megjelenített információk és nézőpontok sokféleségére nézve; emlékeztet arra, hogy a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadsága – beleértve a művészi önkifejezés szabadságát is – és a tömegtájékoztatás szabadsága alapvető fontosságú a demokrácia és a jogállamiság szempontjából, és sürgeti a tagállamokat, hogy garantálják médiahatóságaik függetlenségét; emlékeztet arra, hogy az információk és eszmék akár szóban, akár írásban vagy nyomtatott formában, művészet formájában vagy bármely más eszköz útján történő kereséséhez, fogadásához és közléséhez való jog a művészi önkifejezés szabadságának részét képezi;
82. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv megfelelő végrehajtását, különös figyelmet fordítva a mediaszabályozók függetlenségére, a médiatulajdon átláthatóságára és a médiatudatosságra; felhívja a Bizottságot, hogy hatékonyan alkalmazza a kötelezettségszegési eljárásokat azokban az esetekben, amikor a tagállamok helytelenül vagy hiányosan hajtják végre ezeket a rendelkezéseket;
83. megjegyzi, hogy a tagállamok által a Covid19-re válaszul hozott egyes intézkedések súlyosan érintették a magánélethez és az adatvédelemhez való jogot, hogy nem konzultáltak teljeskörűen az adatvédelmi hatóságokkal, hogy a szükségesség és az arányosság nem mindig volt egyértelmű, és hogy sok esetben hiányzott a szilárd

jogalap, és nem került sor megfelelő értékelésekre; felhívja a Bizottságot, az európai adatvédelmi biztost és az Európai Adatvédelmi Testületet, hogy haladéktalanul értékeljék a helyzetet;

84. mély aggodalmát fejezi ki az általános adatvédelmi rendelet²² gyenge és egyenlőtlen végrehajtása miatt, amely azzal a kockázattal jár, hogy a rendelet papírtigrissé válik, és nem nyújt tényleges védelmet az uniós polgárok számára; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság figyelmen kívül hagyta a Parlament azon felhívását, hogy indítson kötelezettségszegési eljárást Írország ellen a rendelet nem megfelelő érvényesítése miatt;
85. aggódik a Bizottság iratkezelésre és irattárra vonatkozó belső iránymutatásai miatt, amelyek a dokumentumokhoz való hozzáféréstől szóló 1049/2001/EK rendelet²³ téves értelmezésén alapulnak, valamint amiatt, hogy a szöveges üzeneteket kizárták a dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó szabályok hatálya alól, amit az európai ombudsman „hivatali visszasságnak” nevezett; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egyes tagállamok akadályozták a polgárokat a dokumentumokhoz való hozzáférés jogának hatékony gyakorlásában azáltal, hogy szükségtelenül elhalasztották vagy akár meg is szüntették a kért dokumentumok kiadására vonatkozó határidőket; hangsúlyozza, hogy ez nemcsak a hatóságok iránti bizalomvesztéshez vezetett az uniós polgárok körében, hanem a médiapluralizmust is aláásta az EU-ban;

Az EU külső határainál fennálló helyzet és alapjogi jogsértések

86. hangsúlyozza, hogy az életmentés a nemzetközi és uniós jog szerinti jogi kötelezettség; határozottan elítéli az egyes tagállamokban a civil társadalmi szervezetekkel és egyénekkel szemben a migránsoknak történő humanitárius segítségnyújtás miatt indított büntetőeljárásokat; felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy ne folytatódjanak az eljárások a migránsoknak humanitárius okból segítséget nyújtó egyénekkel és civil társadalmi szervezetekkel szemben;
87. elítéli, hogy egyes tagállamok olyan jogszabályokat, politikákat és gyakorlatokat vezettek be, amelyek aláássák a menekültek, a menedékkérők és a migránsok emberi jogainak eredményes védelmét a szárazföldön és a tengeren; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy állítsák migrációs és menekültügyi politikáik középpontjába a migránsok, menedékkérők és menekültek emberi jogait, valamint a felelősségmegosztás elvét;
88. határozottan elítéli a migránsokkal, menekültekkel és menedékkérőkkel szemben az EU külső határain elkövetett visszatoloncolások, alapjogi jogsértések és erőszak eseteit, amelyeket olyan intézmények is elítéltek, mint a Nemzetközi Migrációs Szervezet²⁴, valamint a humanitárius munkások és aktivisták kriminalizálását és az uniós

²² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

²³ Az Európai Parlament és a Tanács 1049/2001/EK rendelete (2001. május 30.) az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáféréstől (HL L 145., 2001.5.31., 43. o.).

²⁴ Nemzetközi Migrációs Szervezet, „IOM calls for end to pushbacks and violence against migrants at EU external borders” (Az IOM felszólít az EU külső határain a migránsok elleni visszatoloncolások és erőszak megszüntetésére), 2021. február 9.

finanszírozás felhasználását, amelyet aránytalanul használtak fel zárt létesítmények építésére és a külső határok megerősítésére; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre egy teljes jogú alapjogi ellenőrző rendszert a visszatoloncolásokkal és az alapvető jogok megsértésével kapcsolatos állítások kivizsgálására, és növeljék a külső határokon meghozott intézkedések átláthatóságát, amint azt Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége²⁵ kérte; felhívja a Bizottságot, hogy indítson kötelezettségszegési eljárásokat, amennyiben visszatoloncolásra és erőszakra utaló jelek merülnek fel;

89. mély aggodalmát fejezi ki az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségről (Frontex) közzétett információk miatt, elismerve az ügynökség részvételét a visszatoloncolásokban és azt, hogy az ügynökségnek tudomása van azokról; felszólítja a Frontexet, hogy alkalmazza a rá vonatkozó rendelet²⁶ 46. cikkét, és függessen fel minden műveletet azokban a tagállamokban, ahol ilyen esetek fordulnak elő, és biztosítsa a szervezet műveleti tevékenységeinek teljes átláthatóságát és elszámoltathatóságát; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja ki ezeket a gyakorlatokat, és tegye meg a szükséges intézkedéseket a Frontex említett gyakorlatainak megszüntetése érdekében;
90. felhívja a tagállamokat, hogy vezessenek be megfelelő eljárásokat annak biztosítására, hogy a személyeket meghallgatják, mielőtt egy szomszédos tagállamba visszafordítanák őket, és hivatalosan értesítsék őket a meghozott döntésről; elítéli, hogy az EU belső vagy külső határának átlépése után elfogott migránsokat és menedékkérőket szisztematikusan nem hallgatják meg, mielőtt visszafordítanák őket egy szomszédos tagállamba, és erről szisztematikusan nem is értesítik őket; emlékeztet a tagállamok azon kötelezettségére, hogy ténylegesen garantálják a tisztességes eljáráshoz és a törvény előtti egyenlőséghez való jogot minden ember számára;
91. mély aggodalmát fejezi ki az EU külső határait, különösen a keleti és déli határait átlépő, kísérő nélküli kiskorúak miatt, és felhívja a tagállamokat, hogy fordítsanak különös figyelmet a kísérő nélküli kiskorúak helyzetére ezeken a határátkelőhelyeken;
92. aggódik a technológia határokon történő fokozott alkalmazása miatt, amely néhány esetben rendkívül tolakodó lehet; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre független ellenőrzési mechanizmusokat a határokon, amelyeknek ki kell terjedniük a határőrizeti tevékenységek ellenőrzésére is, és biztosítaniuk kell az alapvető jogok tiszteletben tartását;

Gyűlölet-bűncselekmény és gyűlöletbeszéd

93. aggódik amiatt, hogy a tagállamokban egyre több esetben folyamodnak gyűlöletbeszédhez és lejárató kampányokhoz, amelyeket gyakran magas rangú köztisztviselők vagy vezető politikusok követnek el, és kifejezetten a médiával, a nem kormányzati szervezetekkel és bizonyos társadalmi csoportokkal vagy kisebbségekkel – például az LMBTIQ-személyekkel – szemben; hangsúlyozza, hogy e cselekmények tagadhatatlan hatást gyakorolnak a civil társadalmi térre, és veszélyes környezetet teremtenek a civil társadalom és az emberijog-védők számára; riasztónak tartja, hogy

²⁵ Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége, *2021. évi alapjogi jelentés*, 2021. április.

²⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1896 rendelete (2019. november 13.) az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségről (HL L 295., 2019.11.14., 1. o.).

csak 2021-ben több tagállamban is számos esetben követtek el támadást LGBTIQ-irodák és azok személyzete ellen;

94. elítéli a gyűlölet-bűncselekmények, a gyűlöletbeszéd és az alaptalan vagy rosszhiszemű vádak minden formáját, mind az offline, mind az online térben, amelyek indítéka bármilyen alapú megkülönböztetés, így különösen a nem, faj, bőrszín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékoság, életkor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés; aggodalmát fejezi ki a Covid19-világjárvány idején elkövetett gyűlölet-bűncselekmények és a megkülönböztetésre vagy erőszakra való felbujtással kapcsolatos bűncselekmények miatt, amelyek bizonyos, különösen kiszolgáltatott személyek megvédelmezését eredményezték; emlékeztet arra, hogy a rasszizmus és az idegengyűlölet bűncselekménynek, nem pedig véleménynek minősül;
95. üdvözi a Bizottságnak az uniós bűncselekmények listájának a gyűlöletbeszédrel és a gyűlölet-bűncselekményekkel történő kibővítéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatát, és felhívja a Tanácsot, hogy törekedjen annak egyhangú elfogadására; emlékeztet arra, hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak együtt kell működniük az internetes vállalkozásokkal a megfelelő biztosítékok nyújtása és a jogellenes online gyűlöletbeszéd felszámolására vonatkozó magatartási kódex teljes körű végrehajtása érdekében;

Környezetvédelem

96. kiemeli az Alapjogi Charta 37. cikkét, amely kimondja, hogy a magas szintű környezetvédelem megvalósítására, valamint a környezet minőségének javítására irányuló intézkedéseket be kell építeni az Unió politikáiba;
97. felhívja a Bizottságot, hogy haladéktalanul fogadja el a vonatkozó jogalkotási kezdeményezéseket, a további tervezett jogszabályokat pedig az eredeti ütemtervnek megfelelően fogadja el; hangsúlyozza, hogy a releváns környezetvédelmi szempontokat sürgősen be kell építeni valamennyi szakpolitika és kezdeményezés döntéshozatali folyamatába; úgy véli, hogy valamennyi makrogazdasági politikát a fenntarthatóságnak kell vezérelnie a környezeti szempontból fenntartható gazdaságra való igazságos átmenet biztosítása érdekében, a fenntartható foglalkoztatás védelme és megteremtése mellett, valamint az emberiséget fenyegető egyik legsúlyosabb veszély kezelése érdekében;
98. felszólít az Aarhusi Egyezmény uniós szintű végrehajtására, amely összekapcsolja a környezeti és az emberi jogokat; kiemeli, hogy az egyének számára súlyos és káros következményekkel járhat mind a környezetkárosodás, mind pedig az, hogy néhány hatóság elmulasztja az egyéneket érintő súlyos környezeti kockázatokkal kapcsolatos tájékoztatást; felszólít az e területeken dolgozó újságírók, aktivisták, nem kormányzati szervezetek, jogvédők, bejelentő személyek és felügyeleti szervek védelmére;

o

o o

99. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

KISEBBSÉGI VÉLEMÉNY

Szerző: Nicolaus Fest (ID).

A jelentés végleges változata úgy mutatja be az alapvető jogok helyzetét az EU-ban, ami nem felel meg a valóságnak.

E jelentés szerint az EU patológiás válságban van. Olyan helyként írja le, amely az LGBT-személyek számára veszélyes, a roma emberekkel szemben rasszista, a migránsokkal pedig barátságtalan.

Az igazság azonban más: néhány egyedi epizód ellenére, amelyek egy olyan összetett és sokszínű rendszerben, mint az EU, fiziológiásnak tekinthetők, az alapvető jogok általános helyzete meglehetősen egészséges.

A tagállamok megfelelő fékekkel és ellensúlyokkal rendelkeznek, amelyek biztosítják az alapvető jogok tiszteletben tartását, és az egyes tagállamok jogszabályai biztosítékokat nyújtanak az alapvető jogok védelmére.

Az az ideológiai mantra, hogy az EU-ban szükségállapot van, és a jogalkotó által biztosított különleges védelemre szoruló kategóriák új meghatározásainak folyamatos születése további szükségtelen jogalkotási terhekhez és az EU nemzeti hatáskörökbe való aránytalan beavatkozásához vezet, amit mi ellenzünk.

A Nicolaus Fest által készített eredeti változatában szereplő, az alapvető jogok megsértésére vonatkozó német példákat nem tartották megfontolásra érdemesnek és törölték, ami azt mutatja, hogy a többségnek az alapvető jogok helyzetével kapcsolatos megközelítése pusztán ideológiai és nem tényeken alapul.

21.4.2022

VÉLEMÉNY A PETÍCIÓS BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság részére

az alapvető jogok helyzetéről az Európai Unióban – a 2020-ra és 2021-re vonatkozó éves jelentés
(2021/2186(INI))

A vélemény előadója: Mario Furore

JAVASLATOK

A Petíciós Bizottság felkéri az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi módosításokat:

1. aggodalmát fejezi ki a megkülönböztetéssel és különösen a fogyatékosággal élő személyek hátrányos megkülönböztetésével, munkavállalói és szociális jogaik, illetve az akadálymentes munkahelyhez és az önálló életvitelhez való joguk megsértésével kapcsolatos esetekről szóló petíciók száma miatt; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a megkülönböztetés továbbra is az alapvető jogokat veszélyeztető egyik legsúlyosabb és legelfogadhatatlanabb fenyegetés, amelynek nincs helye az élet egyik területén sem; emlékeztet arra, hogy az Unió a sokszínűsége, a pluralizmusra, a toleranciára és a megkülönböztetésmentességre épül; hangsúlyozza, hogy a megkülönböztetés aláássa az emberi méltóságot, az életlehetőségeket, a jólétet, a jólétet és gyakran a biztonságot is; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Tanács továbbra is blokkolja a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékoságra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatot (COM(2008)0426) (a továbbiakban: a megkülönböztetés tilalmáról szóló horizontális irányelv), és felhívja a Bizottságot, hogy lendítse tovább a folyamatot egy új, megkülönböztetés elleni jogszabályra tett javaslat révén, a színvonal csökkentése nélkül, ha a Tanács nem hagyja jóvá a 2008-ban kidolgozott szöveget; felhívja a tagállamokat, hogy a lehető legmagasabb szintű védelem biztosítása érdekében hatékonyan lépjenek fel a megkülönböztetés minden állítólagos esetével szemben, és jogrendszerük fejlesztésével, valamint az uniós joggal és a nemzetközi emberi jogi normákkal összhangban álló határozottabb intézkedések elfogadásával kezeljék azokat; hangsúlyozza, hogy uniós és nemzeti szinten célzott erőfeszítéseket kell tenni a fogyatékosággal élő személyek jogai megsértésének kezelése érdekében;
2. üdvözli, hogy a Parlament ajánlásai nyomán a Bizottság a 2021–2030-as időszakra ambiciózus stratégiát fogadott el a fogyatékosággal élő személyek jogairól; megerősíti, hogy a javasolt intézkedések végrehajtása és a nemzeti intézkedések továbbfejlesztése

alapvető jelentőséggel bír annak biztosítása szempontjából, hogy a fogyatékossgal élő személyek ne kerüljenek hátrányos helyzetbe és ne szenvedjenek hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatás, az oktatás és a társadalmi befogadás terén; úgy véli, hogy alapvető jogaik teljes körű védelme érdekében kiemelten fontos a fogyatékossgal élő személyek teljes és egyenlő társadalmi részvételét gátoló akadályok elhárítását célzó intézkedések fokozása; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló, 2021 és 2030 közötti időszakra vonatkozó stratégia nemzeti és uniós szintű végrehajtására irányuló valamennyi intézkedés teljes mértékben megfeleljen a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek;

3. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló 2000/43/EK tanácsi irányelv (a faji egyenlőségről szóló irányelv) hatékony gyakorlati végrehajtását, és biztosítsák a rasszizmus és az idegengyűlölet egyes formái és megnyilvánulásai elleni, büntetőjogi eszközökkel történő küzdelemről szóló 2008/913/IB tanácsi kerethatározat (a rasszizmusról és idegengyűlöletről szóló kerethatározat) hatékony végrehajtását a tartós afrofóbia, cigányellenesség, antiszemitizmus és iszlamofóbia elleni küzdelem érdekében; rámutat arra, hogy a tagállamoknak nemzeti integrációs stratégiákat kell előterjeszteniük vagy felül kell vizsgálniuk a már meglévőket annak biztosítása érdekében, hogy fajra, etnikai származásra, vallásra, nemre vagy bármilyen más státuszra való tekintet nélkül minden ember számára lehetővé váljon a társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális életben való aktív részvétel; határozottan bírálja, hogy egyes tagállamok nem ültették át nemzeti jogukba maradéktalanul és helyesen a rasszizmusról és idegengyűlöletről szóló kerethatározatot; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a faji egyenlőségről szóló irányelv rendelkezéseit még mindig nem hajtják végre megfelelően valamennyi tagállamban;
4. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Európában a nők alapvető jogainak érvényesítése még mindig nem kielégítő; mély aggodalmát fejezi ki a nőket célzó reakciós tendenciák erősödése miatt; megismétli, hogy határozott álláspontot képvisel a nemek közötti egyenlőség biztosításával és a nők jogainak – köztük a szexuális és reprodukzív egészséghez fűződő jogaik – védelmével kapcsolatban; aggodalmát fejezi ki a nemi alapú megkülönböztetés eseteit bemutató, különösen a nők jogait – többek között az abortuszhoz való jogot – érintő intézkedésekkel és a nők és lányok elleni erőszakkal kapcsolatos petíciók száma miatt; felhívja a Bizottságot, hogy sürgősen tegyen további lépéseket a nők jogainak védelme és különösen az Európa Tanács a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményének (isztambuli egyezmény) megfelelő jogszabályok révén történő európai szintű végrehajtása érdekében; felszólítja azokat a tagállamokat, amelyek ezt eddig nem tették meg, hogy haladéktalanul ratifikálják az isztambuli egyezményt; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a világjárvány idején a nők és lányok elleni erőszak, valamint a nemi alapú erőszak egyéb formái riasztó mértékben fokozódtak; komolyan aggódik a nők jogait és a nemek közötti egyenlőséget gyengítő, egyes tagállamokban elfogadott jogi aktusok miatt; üdvözlö a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló irányelvre irányuló bizottsági javaslatot, és kéri annak javítását annak érdekében, hogy az megfelelően lefedje a nemi alapú erőszak valamennyi formáját; megismétli a Bizottsághoz intézett azon felhívását, hogy a nemi alapú erőszakot vegye fel az uniós bűncselekmények listájára;

5. hangsúlyozza a gyermek mindenek felett álló érdekének fontosságát, többek között a határokon átnyúló családjogi perekben is; hangsúlyozza a gyermek feletti felügyeletre vonatkozó eljárásokban részt vevő különböző nemzeti és helyi hatóságok közötti szoros együttműködés és hatékony kommunikáció fontosságát; felhívja a tagállamokat, hogy fogadjanak el megkülönböztetésmentes nyomkövetési és értékelési rendszereket a gyermekekkel kapcsolatos esetekre, hogy biztosítsák a gyermekek alapvető jogainak teljes körű tiszteletben tartását, különös tekintettel a gyermek mindenek felett álló érdekének elvére; felhívja a tagállamokat, hogy tartsák tiszteletben a gyermekek ahhoz való jogát, hogy a tagállamok által kivételes körülmények – például világjárvány – esetén hozott korlátozó intézkedések ellenére láthassák szüleiket, amennyiben ez nem veszélyezteti biztonságukat és egészségüket;
6. rámutat arra, hogy az Uniónak és tagállamainak – egyrészt a jog érvényesítése, másrészt a kölcsönös megértés és a társadalmi kohézió előmozdítása révén – hatékonyan küzdeniük kell a kisebbségi háttérrel rendelkező gyermekekkel, különösen a migráns, menekült és roma gyermekekkel szembeni megkülönböztető vagy erőszakos bánásmód, valamint iskolázatásukkal és részvételükkel szembeni megkülönböztető vagy erőszakos reakciók ellen; kéri a tagállamokat, hogy a rendes iskolai tantervekben rendszerszinten kezeljék a sokféleség, az interkulturális megértés és az emberi jogok – köztük a gyermekek jogai – tiszteletben tartását;
7. úgy véli, hogy az LMBTIQ-személyek szembesülnek az alapvető jogok és különösen a megkülönböztetésmentességhez való jog tekintetében a legnagyobb kihívásokkal; mély aggodalmát fejezi ki Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége által végzett, az LMBTIQ-személyek emberi és alapvető jogok tekintetében szerzett tapasztalataival kapcsolatos felmérés eredményei miatt, amelyekből az derül ki, hogy az elmúlt években „alig vagy egyáltalán nem történt előrelépés”; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy ezekben a kérdésekben jelentős különbségek vannak a tagállamok között; hangsúlyozza, hogy egy személy nemével, szexuális irányultságával vagy nemi identitásával kapcsolatos önrendelkezésének joga sérthetetlen; sajnálja, hogy az uniós jog csak a foglalkoztatás területén védi az LMBTIQ-személyeket a szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetéssel szemben; felhívja a figyelmet arra, hogy az LMBTIQ-személyek társadalmi elfogadása tekintetében az elmúlt években tapasztalható előrehaladás ellenére az LMBTIQ-személyek helyzete még mindig kritikus az Unióban, mivel továbbra is megkülönböztetésnek vannak kitéve az élet minden területén, például olyan szóbeli és fizikai támadások érik őket, amelyek a negatív következményektől való félelem miatt nagyrészt láthatatlanok maradnak; mély aggodalmát fejezi ki az LMBTIQ-személyek jogaival és a velük való viszonytal kapcsolatos heves ellenérzések, valamint az ilyen személyekkel szembeni, gyakran közszereplők által alkalmazott gyűlöletbeszéd ugrásszerű növekedése miatt; határozottan elítéli az LMBTIQ-ellenes retorikát és az „LMBT-mentes zónák” vagy „az LMBT-ideológiától mentes zónák” kijelölését;
8. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az ILGA-Europe (a Nemzetközi Leszbikus, Meleg, Biszexuális, Transznemű és Interszexuális Szövetség európai régiója) által kidolgozott éves teljesítményértékelési eszköz, a Rainbow Europe térkép 2021-es kiadása kiemelte, hogy az LMBTIQ-személyek emberi jogai terén szinte teljes stagnálás figyelhető meg, különösen az LMBTIQ-személyek családjogi szabályozásban való elismerése tekintetében; sajnálja, hogy a szivárványcsaládok és gyermekeik még mindig hátrányos

megkülönböztetést szenvednek el az EU-ban, többek között megfosztják őket jogaiktól a szülők vagy partnerek szexuális irányultsága, nemi identitása vagy nemi jellemzői miatt, amikor az EU-n belüli szabad mozgáshoz való alapvető jogukat gyakorolják; üdvözlí az Európai Unió Bírósága (EUB) által a 2018. júniusi Coman-ügyben hozott precedensértékű ítéletet, amely tisztázza, hogy az uniós polgárok és családtagjaik szabad tartózkodáshoz való jogára vonatkozó uniós jogi rendelkezések értelmében vett „házastárs” kifejezés az azonos nemű házastársakra is kiterjed; sürgeti azokat a tagállamokat, amelyek nem ismerik el sem az azonos neműek kapcsolatát, sem az azonos neműek házasságát, hogy módosítsák nemzeti jogszabályaikat, hogy azok biztosítsák a Bíróság ítéletének megfelelő végrehajtásához szükséges jogi keretet; sürgeti a Bizottságot, hogy haladéktalanul terjesszen elő a szülőség kölcsönös elismeréséről szóló új uniós jogszabályra irányuló javaslatot;

9. szilárd meggyőződése, hogy a Bizottságnak javítania kell a menekültek, a menedékkérők és a migránsok alapvető jogainak tiszteletben tartására vonatkozó általános megközelítésén; hangsúlyozza, hogy a társadalom egyik legsérülékenyebb csoportját jelentik, és garantálni kell alapvető szükségleteik kielégítését; mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy számos tagállamban általánossá vált a bármilyen eszközzel történő visszatoloncolás; megismétli, hogy az EU-ban sürgősen ki kell dolgozni egy méltányos, hatékony és humánus menekültügyi politikát, és sürgeti a Bizottságot, hogy fokozza az erre irányuló erőfeszítéseket;
10. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a menekültek, a migránsok és a menedékkérők számára tisztességes befogadási és elhelyezési rendszert garantáljanak, betartva ezáltal az emberi méltóság tiszteletben tartásának, valamint az alapvető jogaik teljes körű tiszteletben tartásának elvét; kéri a tagállamokat és a Bizottságot, hogy működjenek együtt a menedékkérők alapvető jogai megfelelő védelmének biztosítása érdekében;
11. mély aggodalmát fejezi ki az EU Belarusszal közös külső határán kialakult szükséghelyzet kezelése érdekében a Bizottság által elfogadott ideiglenes intézkedések miatt, amelyek hallgatólagosan támogatják az EU határaitól való visszatoloncolások jelenlegi gyakorlatát, melynek következtében a menedékkérők nem jutnak védelemhez;
12. aggodalommal állapítja meg, hogy a tartós egyenlőtlenségek, valamint az alapvető infrastruktúrát és szolgáltatásokat biztosító sikeres politikák hiánya tovább növelték a roma közösségek és az általános népesség közötti szakadékot, többek között az oktatás terén, és a romák körülményeinek romlásához vezettek olyan létfontosságú területeken, mint a foglalkoztatás, az egészségügy és a lakhatás; sajnálja, hogy a nemzeti romaintegrációs stratégiák első uniós keretrendszerében csekély előrelépést hozott; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy uniós és nemzeti szinten egyaránt fokozzák erőfeszítéseiket a romák teljes egyenlőségének, befogadásának és részvételének biztosítása érdekében;
13. kiemeli, hogy további előrelépésre van szükség a menekültek alapvető jogainak védelme terén, különösen a változó migrációs mozgások fényében; ezzel összefüggésben sürgeti a Bizottságot, hogy dolgozzon ki olyan további megközelítéseket, amelyek garantálják az alapvető jogok tiszteletben tartását;

14. sürgeti a Bizottságot, hogy a megkülönböztetés különféle – különösen a nemi, szexuális irányultságon és nemi identitáson alapuló – eseteinek növekvő számára való tekintettel az összes rendelkezésre álló jogi eszköz felhasználásával biztosítsa az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: a Charta) tiszteletben tartását és betartását; felhívja a Bizottságot és az Alapjogi Ügynökséget, hogy az egyenlőség valamennyi uniós polgár számára történő biztosítása érdekében működjenek együtt és irányítsák rá a figyelmet a problémára;
15. úgy véli, hogy különös figyelmet kell fordítani a megkülönböztetés tilalmának a Charta 21. cikkében rögzített elvére, és hangsúlyozza, hogy ezt a rendelkezést megfelelően tiszteletben kell tartani; felhívja ezért a Bizottságot, hogy folytassa az alapvető jogok és különösen a megkülönböztetésmentességhez való jog helyzetének rendszeres értékelésére szolgáló szigorú mechanizmus kidolgozását, mivel ez utóbbi az egyik leggyakrabban megsértett jog;
16. szorgalmazza a faji, etnikai vagy társadalmi származás, vallás vagy meggyőződés, nemzeti kisebbséghez tartozás, fogyatékoság, életkor, nem, nemi önkifejezés, nemi identitás, szexuális irányultság, nemi jellemzők, tartózkodási jogállás vagy egészségi állapot alapján történő megkülönböztetés elleni jogszabályok teljes körű végrehajtását és az ezzel kapcsolatos szigorúbb szankciókat;
17. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány súlyos hiányosságokra világított rá a tagállamok egészségügyi, oktatási, foglalkoztatási és szociális védelmi rendszereinek kapacitását és felkészültségét illetően; szilárd meggyőződése, hogy a tagállamoknak jelentősen javítaniuk kell egészségügyi, szociális jóléti és szociális ellátórendszerüket annak biztosítása érdekében, hogy azok még válság idején is teljes körű támogatást nyújtsanak mindenkinek, különösen a kiszolgáltatottabbaknak, és ezáltal megfelelően védjék mindenki egészségügyi, gazdasági és szociális jogait; tudomásul veszi, hogy növekszik az egészségüggyel kapcsolatos petíciók száma, többek között a Covid19-világjárvány elmúlt két évben történt terjedésével összefüggésben, ami befolyásolja az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést, különösen a krónikus betegségeken szenvedő betegek esetében; kiemeli, hogy a krónikus betegek körében magas a Covid19-hez köthető komorbiditás szintje; emlékeztet arra, hogy a ritka betegségeken szenvedő betegek számos tagállamban kritikus helyzetben vannak, beleértve a myalgias encephalomyelitis/krónikus fáradtság szindrómában (ME/CFS) szenvedő betegeket is, akiket nem diagnosztizálnak, és nem kapnak megfelelő kezelést és orvosi ellátást sem;
18. hangsúlyozza, hogy sok tagállam Covid19-világjárvánnyal kapcsolatos intézkedései ütköztek az uniós jogrend által garantált jogokkal és szabadságokkal, például a személyek szabad mozgásával, többek között az EU-n belüli és az országokon belüli utazás, munkavállalás és tanulás szabadságával – különösen a Covid19-világjárvány korai szakaszában az utazó munkavállalók, többek között az idénymunkások és a határ menti ingázók ezrei számára az egész Unióban –, a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságával, a magánélethez és az adatvédelemhez való joggal, különös tekintettel a közegészség, valamint az annak védelme érdekében hozott intézkedésekre; hangsúlyozza, hogy a világjárvány megfékezése érdekében hozott intézkedéseknek az emberi jogokon alapuló megközelítésen kell alapulniuk, szükségesnek, jogszerűnek, ideiglenesnek és arányosnak kell lenniük, biztosítva a Charta szabályainak és elveinek való teljes körű megfelelést;

19. megjegyzi, hogy a világvjárvány leküzdése érdekében bevezetett korlátozások a civil társadalom munkáját is akadályozták; hangsúlyozza, hogy a civil társadalmi szervezetek fontos szerepet játszanak az alapvető jogok megsértése áldozatainak támogatásában, valamint a tájékoztatásban és a megelőzésben; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy nyújtsanak támogatást a civil társadalomnak, és fogadjanak el olyan intézkedéseket, amelyek megkönnyítik munkájukat;
20. hangsúlyozza, hogy semmilyen szükséghelyzet nem szolgálhat ürügyül arra, hogy megkerüljék a jogalkotási folyamat demokratikus elveit; felhívja a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy a szükséghelyzetekben hozott valamennyi rendkívüli intézkedés átlátható legyen és bevonja az érintetteket, valamint biztosítsák, hogy minden szükséghelyzeti intézkedés szükséges és szigorúan arányos legyen, és csak a szükséges időre legyen érvényben; felhívja a Bizottságot, hogy az EU alapját képező, az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében meghatározott értékek, többek között az alapvető jogok, a jogállamiság és a demokrácia szempontjából továbbra is kövesse nyomon és értékelje a világvjárvány kezelése érdekében bevezetett szükséghelyzeti intézkedéseket; úgy véli, hogy a Bizottságnak teljes mértékben és átlátható módon be kell számolnia a nyilvánosságnak a világvjárvány ideje alatt a tagállamok által elfogadott szükséghelyzeti intézkedések valamennyi értékelésének eredményeiről;
21. sajnálattal veszi tudomásul a világvjárvány miatt több tagállamban is elfogadott, a polgárok jogait és szabadságait – például a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságát, a gyülekezés és az egyesülés szabadságát, valamint a mozgás és a tartózkodás szabadságát – esetlegesen korlátozó sürgősségi karanténintézkedésekkel kapcsolatos petíciók magas számát; felhívja ezért a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hatékonyan kezeljék az etnikai kisebbségi csoportokkal, a migránsokkal és menekültekkel, illetve a migráns háttérrel rendelkező személyekkel szembeni, a Covid19-cel kapcsolatos megkülönböztetést, gyűlöletbeszédet és rasszizmust;
22. megismétli, hogy mindenkinek joga van az oktatáshoz a Charta 14. cikkében foglaltak szerint, és hangsúlyozza, hogy ezt a jogot minden körülmények között és minden gyermek számára biztosítani kell, a kiszolgáltatott és hátrányos helyzetű csoportokból származóknak is; aggodalmát fejezi ki a Covid19-világvjárvány miatti iskolabezárások által a gyermekek mentális egészségére és jövőjére esetlegesen gyakorolt hatásokkal kapcsolatban; felhívja a tagállamokat, hogy minden gyermek számára biztosítsák az egyenlő és minőségi oktatást még az olyan válságok idején is, mint például a világvjárvány; ösztönzi a tagállamokat, hogy osszák meg ezzel kapcsolatos bevált gyakorlataikat;
23. kiemeli, hogy a számos tagállamban elfogadott szükséghelyzeti intézkedések miatt az orvosokhoz és az egészségügyi szolgáltatásokhoz – többek között a kórházakhoz – való fizikai hozzáférés korlátozott volt, a nem sürgős orvosi kezeléseket – például sebészeti beavatkozásokat – gyakran elhalasztották, és a kórházban ápolat daganatos betegek száma drasztikusan csökkent; felhívja a tagállamokat, hogy tartsák tiszteletben valamennyi ember egészségügyi ellátáshoz való jogát;
24. kiemeli, hogy az oktatási intézmények bezárása minden tagállamban példátlan elmozdulást eredményezett az online tanulás felé, annak ellenére, hogy az oktatási rendszerek nem rendelkeztek a szükséges digitális infrastruktúrával, a pedagógusok

kevesebb mint 40%-a állt készen arra, hogy digitális technológiákat használjon a tanításhoz¹, és sok alacsony jövedelmű háztartásban nem volt számítógép; felhívja a tagállamokat, hogy tartsák tiszteletben az oktatáshoz való jogot, és ne alkalmazzanak hátrányos megkülönböztetést az alacsony jövedelmű háztartásokból jövő gyermekekkel szemben;

25. hangsúlyozza, hogy a tagállamokban alkalmazott korlátozó intézkedések a bíróságok és az igazságszolgáltatási rendszer tevékenységét is érintették;
26. felhívja a figyelmet a világjárvánnyal kapcsolatos, az utazási korlátozásokat bíráló, és különösen azoknak a különböző országokban élő párokra gyakorolt hatásával foglalkozó petíciókra, csakúgy, mint azokra, amelyek kérdéseket vetnek fel a kiszolgáltatott helyzetben lévő munkavállalók megfelelő munkahelyi védelmének hiányával, valamint a Covid19-fertőzésből felépült személyeket megillető uniós digitális Covid-igazolványok megszerzésének problémáival kapcsolatban; kiemeli annak fontosságát, hogy az uniós jog be nem tartásának eseteivel kellő időben foglalkozzanak és azokra időben találjanak megoldást, minden munkakörnyezetben biztosítva a legmagasabb szintű egészségvédelem és biztonság, valamint a magán- és a családi élet tiszteletben tartását;
27. felhívja a figyelmet arra a rengeteg petícióra, amelyek a biológiai sokféleség feltételeinek romlásához és az erdőirtás, a talaj-, a víz- és a levegőszennyezés fokozódásához vezető, többek között az illegális fakitermeléshez, az illegális hulladékkereskedelemből és -lerakásból, illetve a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelméhez és megsemmisítéséhez kapcsolódó, akár határokon átnyúló következményekkel járó környezeti bűncselekményekről számolnak be; hangsúlyozza, hogy a polgárok egészsége és a környezet legmagasabb szintű védelmének biztosítása érdekében sürgősen meg kell erősíteni a jelenlegi, jelentős korlátokkal és hiányosságokkal bíró uniós jogi keretet;
28. felhívja a figyelmet az Aarhusi Egyezmény preambuluma, amely szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az egészségének és a jóllétének megfelelő környezetben éljen, valamint a Charta 37. cikkére, amely kimondja, hogy a magas szintű környezetvédelem megvalósítására, valamint a környezet minőségének javítására irányuló intézkedéseket be kell építeni az Unió politikáiba; tudomásul veszi a környezetvédelmi petíciók számának komoly növekedését, és hangsúlyozza, hogy a szakpolitikákkal kapcsolatos döntéshozatali folyamatokba sürgősen be kell építeni a releváns környezetvédelmi szempontokat; emlékeztet „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia: Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című állásfoglalására², amely szerint az egészséges környezethez való jogot el kell ismerni a Chartában, és e tekintetben cselekvésre szólít fel; megjegyzi, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata az egészséges környezethez való jognak csupán a közvetett védelmét írja elő, ugyanis csak azokat a környezetvédelmi jogsértéseket

¹ Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet, *TALIS 2018 eredmények*, OECD Publishing, Párizs, 2019. A fő felmérést (az oktatás egységes nemzetközi osztályozási rendszerének 2. szintje) 31 OECD-országban végezték, köztük 22 uniós tagállamban (Ausztria, Belgium, Bulgária, Horvátország, Ciprus, Cseh Köztársaság, Dánia, Észtország, Finnország, Franciaország, Magyarország, Olaszország, Lettország, Litvánia, Málta, Hollandia, Portugália, Románia, Szlovákia, Szlovénia, Spanyolország és Svédország).

² Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0277.

szankcionálja, amelyek egyidejűleg az emberi jogok európai egyezményében már elismert egyéb emberi jogok megsértését is eredményezik; szorgalmazza, hogy az egyezményben az emberi társadalmak és a természet közötti kölcsönös kapcsolat fényében ismerjék el a természet és az ökoszisztémák lényegi értékét, és hogy a biztonságos, tiszta, egészséges és fenntartható környezethez való jogot rögzítsék az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2021. szeptemberi ajánlása szerint; tudomásul veszi, hogy a Parlamentnek benyújtott petícióikban az uniós polgárok aggályokat fogalmaznak meg a környezet bolygatásával és károsodásával kapcsolatban, valamint követelik az egészséges környezetben való élethez és a környezetvédelmi ügyekben az igazságszolgáltatáshoz való jogot;

29. megismétli, hogy a jogállamiság, a tömegtájékoztatás szabadsága, valamint a korrupció elleni hatékony küzdelem társadalmaink alapját képezik és alapvető értékeink; hangsúlyozza, hogy a jogállamiság és a tömegtájékoztatás szabadsága elvének megsértése, valamint a korrupció ebből eredő terjedése viszont állandó jelenség az Unióban, és az ilyen esetek száma a világjárvány idején még nőtt is;
30. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a propaganda és a félretájékoztatás különböző formái – többek között az oltásellenes propaganda – veszélyeztetik az emberi életet és egészséget, a szólásszabadságot, a véleménynyilvánítás szabadságát és a média függetlenségét, és kedvezőtlen hatást gyakorolhatnak a politikai vita minőségére és a polgárok demokratikus társadalmakban való részvételére; felhívja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő a médiatudatosságot és fektessen be annak erősítésébe, tevékenyen támogassa a minőségi újságírást, ösztönözze az adatvédelmet, valamint hozzon létre átláthatóbb online ökoszisztémát, egyúttal védelmezve a tömegtájékoztatás szabadságát és sokszínűségét;
31. aggodalmát fejezi ki az igazságszolgáltatás függetlensége ellen bizonyos uniós tagállamokban zajló támadásokkal kapcsolatban; mély aggodalmát fejezi ki a Magyarországon és Lengyelországban történt negatív fejleményekkel kapcsolatban; aggodalmát fejezi ki a 7. cikk szerinti, a Tanácsban folyó eljárásokkal kapcsolatos előrehaladás hiányával kapcsolatban;
32. ismételten sajnálatát fejezi ki a Charta alkalmazási körének a Charta 51. cikkének szigorú értelmezéséből fakadó tényleges korlátozása miatt; emlékeztet arra, hogy a polgárok elvárásai túlmutatnak a Charta szigorú végrehajtásán, és a célnak az alapvető jogok minél hatékonyabb érvényesítésének kell lennie; ismételten kéri, hogy fontolják meg az 51. cikk értelmezésének az uniós jog hatályán túli kiterjesztését vagy annak teljes törlését, ahogyan azt a korábbi állásfoglalásokban³ is kifejtette; hangsúlyozza, hogy a nemzeti parlamentek központi szerepet játszanak a Chartában foglalt jogok saját területükön belüli előmozdításában és védelmében; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy jogszabályaik kidolgozása során teljes mértékben tartsák be a Charta elveit, és biztosítsák, hogy a nemzeti jogszabályaik tiszteletben tartsák az alapvető jogok védelmével kapcsolatos legmagasabb szintű normákat; úgy véli, hogy a Charta alkalmazásával kapcsolatos kérdésekben az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek között folytatott parlamentközi együttműködés javíthatja a Charta

³ 2014. február 27-i állásfoglalás az alapvető jogok helyzetéről az Európai Unióban (2012) (HL C 285., 2017.8.29., 112. o.).

tiszteletben tartását;

33. hangsúlyozza, hogy a Charta bírósági tárgyalótermekben történő alkalmazása hozzájárulhat ahhoz, hogy a Charta jelentőséggel bírjon az emberek életében; sajnálja, hogy a nemzeti igazságügyi szakértők továbbra is kevés ismerettel rendelkeznek a Chartáról⁴, ami hozzájárulhat az alapvető jogok nem megfelelő alkalmazásához; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák a jogi szakemberek számára a Chartával kapcsolatos képzést;
34. emlékeztet arra, hogy a természetes személyek részére személyes adataik kezelése során nyújtott védelemnek alapvető jognak kell lennie; figyelmeztet arra, hogy bár az általános adatvédelmi rendelet módot biztosít az emberek számára személyes adataik és ezen keresztül magánéletük védelmére, előfordulnak olyan adatvédelmi incidensek, amelyek a bizalmas jelleg, a rendelkezésre állás és a sértetlenség megsértését eredményezik, és veszélyeztetik vagy nagymértékben veszélyeztetik az egyének jogait és szabadságait; sürgeti a Bizottságot és az európai adatvédelmi biztost, hogy tegyenek további erőfeszítéseket az adatvédelmi incidensek elkerülése céljából hozott megfelelő műszaki és szervezeti intézkedések felelős szervezetek általi végrehajtásának felügyelete érdekében;
35. emlékeztet arra, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága, a véleményalkotás szabadsága, valamint az információk és eszmék megismerésének és közlésének szabadsága alapvető jog; aggodalmát fejezi ki a hamis vagy manipulált információk politikai, ideológiai vagy kereskedelmi céllal, digitális technológiák felhasználásával történő létrehozása, terjesztése és felerősítése miatt; megjegyzi, hogy az ilyen tevékenységek azonnal zavart okoznak a társadalmainkban, és súlyos következményekkel járhatnak a demokráciára és az emberi jogokra nézve; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy indítsanak olyan kezdeményezéseket, amelyek többdimenziós és többszereplős válaszlépéseket szorgalmaznak a dezinformáció elleni küzdelem érdekében, erősítik a szabad, független és sokszínű média szerepét, beruháznak a médiába és a digitális jártasságba, elősegítik az egyének szerepvállalását és helyreállítják a közbizalmat;
36. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az áldozatok azért nem tesznek feljelentést a gyűlölet-bűncselekmények esetében, mert a tagállamokban nem állnak rendelkezésre megfelelő biztosítékok, a hatóságok pedig nem vizsgálják ki megfelelően a gyűlölet-bűncselekményeket, illetve nem érik el, hogy az elkövetőket elítéljék; felhívja a Tanácsot, hogy folytassa a gyűlölet-bűncselekményekről és a gyűlöletbeszédről szóló tanácsi határozatra irányuló bizottsági javaslat értékelését, és egyhangú határozatáról haladéktalanul küldjön hivatalos értesítést a Parlamentnek;
37. üdvözli a digitális jogokról és elvekről szóló intézményközi európai nyilatkozatra irányuló bizottsági javaslatot, amely az európai digitális átalakulás és Európa digitális politikák terén betöltött úttörő szerepe tekintetében irányadó viszonyítási pontként szolgál; emlékeztet arra, hogy a Charta abból az időből származik, amikor a digitális gazdaságra még nem a mai formájában tekintettek; következésképpen úgy véli, hogy a

⁴ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, „Az Alapjogi Charta EU-n belüli alkalmazásának megerősítésére irányuló stratégia” (COM(2020)0711).

polgáraink digitális szférán belüli védelmére irányuló erőfeszítések számtalan javaslatba, állásfoglalásba és jogalkotási aktusba forgácsolódtak szét; szorgalmazza a Digitális Jogok Európai Chartájának elfogadását, amely a digitális korban védi az uniós jogokat, és többek között az internethez való hozzáférést emberi jogként ismeri el;

38. kiemeli, hogy az alapvető jogok, a demokrácia és a jogállamiság egymást kölcsönösen erősítő értékek, amelyek sérelme rendszerszintű fenyegetést jelenthet az Unióra nézve; úgy véli, hogy Lengyelországban és Magyarországon a jogállamiság szándékos akadályoztatása súlyosan aláássa a polgárok azon képességét, hogy teljes mértékben gyakorolják a Chartában meghatározott alapvető jogaikat; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy néhány más tagállamban is egyre többször sértik meg a jogállamiság elvét és az alapvető jogokat;
39. rendkívül aggasztónak tartja, hogy a megfigyelési technológiákat az emberi jogok aláásására használják fel, amint arra az NSO Pegasus botrányával kapcsolatban a közelmúltban napvilágra került tények is rávilágítottak, amelyek megerősítették többek között az emberijog-védők és újságírók utáni kémkedés gyanúját; hangsúlyozza, hogy a civil társadalmi szervezetek, az emberijog-védők, az újságírók és a kibermegfigyeléssel és -beavatkozással érintett egyéb személyek teljes körű védelmének és biztonságának garantálása érdekében rendkívül fontos hatékonyabb nemzeti és nemzetközi szabályok elfogadása ezen a területen.

A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG ZÁRÓSZAVAZÁSÁNAK EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	21.4.2022
A zárószavazás eredménye	+: 25 -: 4 0: 4
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Alex Agius Saliba, Alviina Alametsä, Andris Ameriks, Marc Angel, Margrete Auken, Alexander Bernhuber, Markus Buchheit, Ryszard Czarnecki, Francesca Donato, Eleonora Evi, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Emmanouil Fragkos, Gianna Gancia, Ibán García Del Blanco, Alexis Georgoulis, Vlad Gheorghe, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dolors Montserrat, Emil Radev, Sira Rego, Frédérique Ries, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio, Yana Toom, Loránt Vincze, Michal Wiezik, Kosma Złotowski
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Mario Furore, Maite Pagazaurtundúa

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN

25	+
NI	Mario Furore
PPE	Alexander Bernhuber, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Peter Jahr, Stelios Kypouropoulos, Dolors Montserrat, Emil Radev
Renew	Vlad Gheorghe, Maite Pagazaurtundúa, Frédérique Ries, Yana Toom, Michal Wiezik
S&D	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Ibán García Del Blanco, Cristina Maestre Martín De Almagro, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio
The Left	Alexis Georgoulis, Sira Rego
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Margrete Auken, Eleonora Evi

4	-
ECR	Ryszard Czarnecki, Emmanouil Fragkos, Kosma Złotowski
NI	Francesca Donato

4	0
ID	Markus Buchheit, Gianna Gancia
PPE	Radan Kanev, Loránt Vincze

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás

INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	13.7.2022
A zárószavazás eredménye	+ : 46 - : 11 0 : 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Konstantinos Arvanitis, Katarina Barley, Fernando Barrena Arza, Pietro Bartolo, Vladimír Bilčík, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Jorge Buxadé Villalba, Anna Júlia Donáth, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Marina Kaljurand, Fabienne Keller, Peter Kofod, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Nuno Melo, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Paulo Rangel, Terry Reintke, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Birgit Sippel, Vincenzo Sofo, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Annalisa Tardino, Yana Toom, Tom Vandendriessche, Bettina Vollath, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Bartosz Arłukowicz, Malin Björk, Gwendoline Delbos-Corfield, Cyrus Engerer, Daniel Freund, Balázs Hidvéghi, Beata Kempa, Jaak Madison, Fulvio Martusciello, Philippe Olivier, Anne-Sophie Pelletier, Rob Rooker, Róza Thun und Hohenstein, Nils Ušakovs, Tomáš Zdechovský
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (209. cikk, (7) bekezdés)	Daniel Buda, Ladislav Ilčić, David Lega, Lucia Vuolo

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN

46	+
PPE	Magdalena Adamowicz, Bartosz Arłukowicz, Vladimír Bilčík, Karolin Braunsberger-Reinhold, Daniel Buda, David Lega, Jeroen Lenaers, Fulvio Martusciello, Nuno Melo, Paulo Rangel, Lucia Vuolo, Javier Zarzalejos
RENEW	Abir Al-Sahlani, Anna Júlia Donáth, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu, Róza Thun und Hohenstein, Yana Toom
S&D	Katarina Barley, Pietro Bartolo, Cyrus Engerer, Maria Grapini, Evin Incir, Marina Kaljurand, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Isabel Santos, Birgit Sippel, Nils Ušakovs, Bettina Vollath, Elena Yoncheva
THE LEFT	Konstantinos Arvanitis, Pernando Barrena Arza, Malin Björk, Anne-Sophie Pelletier
VERTS/ALE	Patrick Breyer, Gwendoline Delbos-Corfield, Daniel Freund, Alice Kuhnke, Terry Reintke, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

11	-
ECR	Jorge Buxadé Villalba, Ladislav Ilčić, Beata Kempa, Rob Rooker, Vincenzo Sofo
ID	Peter Kofod, Jaak Madison, Philippe Olivier, Annalisa Tardino, Tom Vandendriessche
NI	Balázs Hidvéghi

1	0
PPE	Tomáš Zdechovský

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás